

SCB
ไทยพาณิชย์

คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน

สำหรับไตรมาส 4/2563 และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

9 ถนนรัชดาภิเษก จตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2544-1000

Website: www.scb.co.th

นักลงทุนสัมพันธ์

Email: investor.relations@scb.co.th

โทรศัพท์ 0 2544-4269

Reuter: SCB.BK, SCBf.BK, SCB_p.BK

สารบัญ

1. บทสรุปผู้บริหาร	2
2. มุมมองเศรษฐกิจไทย	3
3. คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน	5
4. ธนาคารไทยพาณิชย์กับความยั่งยืน	32
5. รางวัลแห่งความสำเร็จ	33

ขอสงวนสิทธิ์

"ข้อมูลทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ในเอกสารนี้ถูกจัดเตรียมขึ้นจากข้อมูลหลายแหล่ง ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ("ธนาคาร") ไม่สามารถยืนยันความถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยเฉพาะข้อมูลที่มีแหล่งที่มาจากภายนอกธนาคาร นอกจากนี้ การกล่าวถึงข้อมูลใด ๆ ในอนาคต อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพการดำเนินธุรกิจ และผลลัพธ์อาจไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ ทั้งนี้ ธนาคารมิได้ให้คำรับรองหรือรับประกันใด ๆ ว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ระบุในเอกสารนี้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ไม่ว่าในลักษณะใด ๆ ก็ตาม"

1. บทสรุปผู้บริหาร

ท่ามกลางความผันผวนทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงและความท้าทายในการดำเนินธุรกิจอันเกิดจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ธนาคารไทยพาณิชย์และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ (งบการเงินรวมหลังตรวจสอบ) ของปี 2563 จำนวน 27,218 ล้านบาท ลดลง 33% จากปีก่อน เป็นผลจากการตั้งสำรองที่สูงขึ้น ทั้งนี้ กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรองมีจำนวน 80,437 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12% จากปีก่อน (ไม่รวมกำไรพิเศษครั้งเดียวจากการขายหุ้นในบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตในปีก่อน) ซึ่งเป็นผลจากการเติบโตของรายได้ที่มีโชดกเบียดที่แข็งแกร่งและการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ

ในปี 2563 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิมีจำนวน 96,899 ล้านบาท ลดลง 3% จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากผลกระทบของการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายหลายครั้งในช่วงครึ่งแรกของปี ในขณะที่สินเชื่อโดยรวมขยายตัว 7% จากปีก่อน จากความต้องการสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจขนาดใหญ่และการสนับสนุนสินเชื่อซอฟท์โลนให้กับลูกค้าธุรกิจ

รายได้ที่มีโชดกเบียดมีจำนวน 47,869 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12% จากปีก่อน (ไม่รวมกำไรพิเศษครั้งเดียวจากการขายหุ้นในบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตในปี 2562) โดยรายได้จากธุรกิจการขายผลิตภัณฑ์ประกันผ่านธนาคารและธุรกิจการบริหารความมั่งคั่งยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปภายหลังจากการผ่อนคลายมาตรการปิดเมืองในช่วงปลายเดือนมิถุนายน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีจำนวน 64,330 ล้านบาท ลดลง 9% จากปีก่อน เป็นผลจากการที่ธนาคารสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้อัตราร้อยค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของธนาคารในปี 2563 ปรับตัวดีขึ้นเป็น 44% เปรียบเทียบกับ 49% ในปีก่อน (หากไม่รวมรายการพิเศษครั้งเดียวในปี 2562)

ในปี 2563 ธนาคารได้ตั้งสำรองจำนวน 46,649 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 29% จากปีก่อน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์เศรษฐกิจของการแพร่ระบาดของโควิด-19

อัตราส่วนสินเชื่อต่อคุณภาพ (NPL) ณ สิ้นปี 2563 อยู่ที่ 3.68% เพิ่มขึ้นจาก 3.41% ในปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลของการจัดชั้นลูกหนี้เชิงคุณภาพในกลุ่มลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยอัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อต่อคุณภาพของธนาคารยังอยู่ในระดับสูงที่ 141% ในขณะที่เงินกองทุนตามกฎหมายของธนาคารยังอยู่ในระดับแข็งแกร่งที่ 18.2%

2. มุมมองเศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยปี 2563 และแนวโน้มปี 2564

ในปี 2563 เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบหนักจากการระบาดของโควิด-19 (COVID-19) โดยหดตัวมากถึงร้อยละ 6.1 ซึ่งการระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาคท่องเที่ยวของไทย ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าไทยหายไปเกือบทั้งหมดนับแต่ช่วงไตรมาส 2 เป็นต้นมา นอกจากนี้มาตรการปิดเมืองของหลายประเทศทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจโลกอยู่ในภาวะชะงักงันและเกิดปัญหาห่วงโซ่อุปทาน (supply chain disruption) การส่งออกของไทยจึงได้รับผลกระทบตามไปด้วย โดยเฉพาะในช่วงไตรมาส 2 ที่หดตัวมากถึงร้อยละ 17.7 ในส่วนการระบาดของโควิดซึ่งนำไปสู่มาตรการปิดเมืองของไทยในช่วงไตรมาส 2 ทำให้ธุรกิจหลายประเภทโดยเฉพาะในภาคบริการต้องปิดกิจการชั่วคราว ตลอดจนความกังวลของประชาชนต่ออนาคตที่มีความไม่แน่นอนสูง ส่งผลให้การอุปโภคบริโภคของภาคเอกชนปรับลดลง ด้วยเหตุนี้ GDP ไทยในช่วงไตรมาส 2 จึงหดตัวมากถึงร้อยละ 12.1 อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจไทยมีการฟื้นตัวจากจุดต่ำสุด นำโดยการท่องเที่ยวในประเทศและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ แต่การฟื้นตัวมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากยังได้รับปัจจัยกดดันจากผลเป็นเศรษฐกิจที่ยังมีอยู่ ได้แก่ การปิดกิจการของภาคธุรกิจที่เพิ่มขึ้น ภาวะตลาดแรงงานที่เปราะบาง และระดับหนี้ที่สูงขึ้นมากทั้งในภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ

สำหรับปี 2564 ธนาคารประเมินเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ โดยมีอัตราการเติบโตที่ร้อยละ 2.2 โดยในส่วนของภาคท่องเที่ยว คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าประเทศจำนวน 3.7 ล้านคน ซึ่งความเร็วในการฟื้นตัวจะขึ้นอยู่กับ การได้รับวัคซีนของประชากรและนโยบายการเปิดประเทศของประเทศต่าง ๆ ในเบื้องต้น คาดว่ากลุ่มประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่จะได้รับการฉีดวัคซีนอย่างแพร่หลายจนเกิดภูมิคุ้มกันหมู่ในช่วงไตรมาสที่ 2-3 ของปี 2564 และมีแนวโน้มที่จะเปิดประเทศให้ผู้ที่ได้รับวัคซีนสามารถเดินทางระหว่างกันได้ ขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียส่วนใหญ่ซึ่งหลายประเทศเป็นแหล่งสำคัญของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาไทยจะได้รับวัคซีนและมีภูมิคุ้มกันหมู่ที่ช้ากว่า ในกรณีประเทศไทย คาดว่าจะเริ่มมีการฉีดวัคซีนในวงกว้างได้ในช่วงกลางปีนี้เป็นต้นไป แต่กว่าจะได้ภูมิคุ้มกันหมู่น่าจะต้องรอจนถึงครึ่งแรกของปี 2565 จึงทำให้แม้ไทยจะสามารถทยอยเปิดให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้วเดินทางเข้าไทยได้ในช่วงครึ่งหลังของปีนี้ แต่การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่จะมาไทยในปีนี้น่าจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ก่อนที่จะเร่งตัวขึ้นในช่วงปี 2565

สำหรับการระบาดรอบสองของโควิด-19 ในหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงไทย จะส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยเป็นไปช้ากว่าคาด โดยจะกระทบในส่วนของการส่งออกที่ลดลงจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว และการบริโภคภาคเอกชนที่มีแนวโน้มลดลงมากในช่วงที่มีการระบาดจากความตื่นกลัวของประชาชนในการใช้จ่ายใช้สอย และมาตรการของภาครัฐที่มีการควบคุมธุรกิจบางประเภท ทั้งนี้ คาดว่าไทยจะสามารถควบคุมการระบาดรอบใหม่ได้ภายในช่วง 2 เดือนแรกของปี โดยผลกระทบของมาตรการในรอบนี้จะไม่รุนแรงเท่ากับการปิดเมืองในช่วงปีก่อนหน้า เนื่องจากนโยบายมีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากขึ้นทั้งในเชิงพื้นที่และภาคธุรกิจที่โดนควบคุม ประกอบกับภาคธุรกิจหลายแห่งมีการเตรียมพร้อมมาตรการรับมือการระบาดไว้อยู่แล้ว จึง

ทำให้กระทบต่อการผลิตไม่มากนัก รวมถึงการเข้ามามีบทบาทมากขึ้นของ E-commerce และ online delivery ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อภาคธุรกิจได้ในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ดี การระบอบใหม่จะยิ่งสร้างแผลเป็นทางเศรษฐกิจที่ลึกและกว้างขึ้นให้กับเศรษฐกิจไทย ไม่ว่าจะเป็น 1) ความเปราะบางของตลาดแรงงาน ได้แก่ การว่างงานที่ยังคงอยู่ในระดับสูง จำนวนแรงงานที่ทำงานต่ำกว่าระดับที่เพิ่มขึ้นมาก และการที่แรงงานจำนวนมากต้องเปลี่ยนไปทำงานที่มีรายได้ น้อยลง 2) ภาคธุรกิจที่มีความเสี่ยงด้านปิดกิจการเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก และ 3) ปัญหาหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นมาก ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นข้อจำกัดต่อการฟื้นตัวของ การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนในระยะข้างหน้า ดังนั้น ภาครัฐจึงจะมีส่วนสำคัญในการพยุงเศรษฐกิจของ ประเทศ ผ่านการอัดฉีดเม็ดเงินทั้งในส่วนของงบประมาณและจาก พรก. กู้เงิน 1 ล้านล้านบาท ผ่านมาตรการ เยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ อาทิ มาตรการราชนະ คนละครึ่ง และ เราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น

ด้านนโยบายการเงิน คาดว่า ธปท. จะคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ 0.5 ตลอดปี 2564 รวมทั้งใช้มาตรการอื่นควบคู่เพื่อผ่อนคลายนโยบายการเงินและระดับการผ่อนคลายของ เศรษฐกิจ โดยในกรณีที่การกลับมาระบาดของโควิด-19 ในไทยสามารถควบคุมได้ในช่วง 2 เดือนแรกของปี ธนาคารคาดว่า ธปท. จะคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ระดับร้อยละ 0.5 ตลอดทั้งปี และจะทำนโยบายอื่นควบคู่ เพื่อผ่อนคลายภาวะทางการเงินเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ รวมถึงรักษาเสถียรภาพของ ภาคการเงินโดยรวมผ่านการปรับเกณฑ์เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (soft loan) สำหรับ SMEs และมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการบริหารจัดการหนี้เสียอย่าง มีประสิทธิภาพ

ด้านปัจจัยเสี่ยงที่ต้องจับตาในปี 2564 ได้แก่ 1) ระยะเวลาในการควบคุมการระบาดระลอกใหม่ 2) ความล่าช้าในการกระจายวัคซีนในไทยอย่างแพร่หลาย 3) แผลเป็นทางเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ สถาบันการเงินผ่านระดับหนี้เสียที่เพิ่มขึ้น 4) ปัญหาเสถียรภาพการเมืองในประเทศ ซึ่งอาจกระทบต่อความ เชื่อมั่นในการลงทุน 5) ภัยแล้ง จากระดับน้ำในเขื่อนที่ยังอยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในอดีต และ 6) ค่าเงินบาทที่แข็ง เร็วกว่าค่าคู่แข่งซึ่งอาจกระทบต่อการฟื้นตัวของอุปสงค์ต่างประเทศ

3. คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน

สำหรับไตรมาสที่ 4/2563 และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

แม้ว่าปี 2563 จะเป็นปีที่มีสิ่งท้าทายมากมาย ธนาคารได้รับมือกับวิกฤตครั้งนี้ในเชิงรุกอย่างรอบคอบ โดยธนาคารสามารถสร้างกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรองได้อย่างแข็งแกร่ง ด้วยการมุ่งเน้นไปที่การเติบโตของรายได้ค่าธรรมเนียม การมีวินัยในการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างเข้มงวด และการใช้กลยุทธ์ในการบริหารสมดุลอย่างระมัดระวัง นับตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของการแพร่ระบาด ธนาคารได้ให้ความช่วยเหลือกับลูกค้าที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ ภายใต้กรอบการประเมินความเสี่ยงที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งประสิทธิภาพของโครงการช่วยเหลืออยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยลูกค้าส่วนใหญ่ที่ได้รับการช่วยเหลือสามารถกลับมาชำระหนี้ได้เมื่อโครงการสิ้นสุดลง ธนาคารได้ประเมินและบริหารจัดการระดับสำรองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าอยู่ในระดับที่เพียงพอที่จะรองรับความไม่แน่นอนและเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงในในอนาคต ในขณะเดียวกัน ธนาคารได้มีการจัดชั้นหนี้เชิงคุณภาพในกลุ่มลูกค้าที่เปราะบางให้เป็นสินเชื่อด้อยคุณภาพ จากการที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกสองตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2563 ธนาคารยังคงรักษาระดับความแข็งแกร่งของระดับเงินกองทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ

ธนาคารได้พัฒนาและเปิดตัว 2 ดิจิทัลแพลตฟอร์มที่สำคัญได้แก่ Robinhood และ SCBShopDeal เพื่อสนับสนุนลูกค้าในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งได้เพิ่มฐานลูกค้าออนไลน์ให้กับธนาคารอย่างรวดเร็ว ในปี 2563 จำนวนผู้ใช้งานออนไลน์ผ่านช่องทางดิจิทัลของธนาคารทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 เป็น 13.7 ล้านคน การผลักดันการใช้งานผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายของธนาคารในการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) เพื่อเพิ่มระดับการมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าของธนาคาร

ธนาคารจะพยายามอย่างยิ่ง ไม่เพียงเพื่อความอยู่รอด แต่ต้องประสบความสำเร็จในวิกฤตครั้งนี้

โควิด-19 (COVID-19)

หลังจากการหดตัวของ GDP ในไตรมาส 2/2563 ที่ร้อยละ 12.2 ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั่วโลก การเติบโตของ GDP ได้ฟื้นตัวขึ้นในไตรมาส 3/2563 โดยหดตัวที่ร้อยละ 6.5 ซึ่งดีกว่าประมาณการของ SCB EIC ที่คาดการณ์ว่าจะหดตัวร้อยละ 7.8 การฟื้นตัวนี้ได้รับแรงสนับสนุนจากการส่งออก การบริโภคภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ SCB EIC ปรับเพิ่มประมาณการการเติบโตของ GDP ปี 2563 ของไทยเป็นหดตัวร้อยละ 6.5 จากเดิมหดตัวร้อยละ 7.8 อย่างไรก็ตาม จากการแพร่ระบาดระลอกที่ 2 ในหลาย ๆ ประเทศ SCB EIC ปรับลดประมาณการการเติบโตของ GDP ปี 2564 เป็นขยายตัวร้อยละ 2.2 จากเดิมขยายตัวร้อยละ 3.8 จากการชะลอตัวของการเติบโตของเศรษฐกิจทั่วโลก การเติบโตของการส่งออกที่ชะลอลง จำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลงและการบริโภคภายในประเทศที่น้อยลงตามมาตรการของรัฐบาลในการควบคุมการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย

การรับมือกับโควิด-19 ของธนาคาร

โครงการช่วยเหลือ

ถึงแม้ว่าโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภาคอุตสาหกรรมธนาคารโดยรวม ความพยายามในการช่วยเหลือลูกค้าได้ช่วยบรรเทาผลกระทบในระยะสั้น และเพิ่มโอกาสลูกค้าในการรอดพ้นจากวิกฤตครั้งนี้ไปได้ โดยธนาคารได้ให้ความช่วยเหลือลูกค้าไปแล้วกว่า 1.1 ล้านราย และจำนวนลูกค้าที่ขอรับความช่วยเหลือในช่วงไตรมาส 4/2563 มีจำนวนเพียงเล็กน้อย ณ สิ้นปี 2563 สินเชื่อภายใต้โครงการช่วยเหลืออยู่ที่ร้อยละ 18 ของสินเชื่อรวม (402 พันล้านบาท) ลดลง 2 ไตรมาสติดต่อกันจากร้อยละ 29 ของสินเชื่อรวม (636 พันล้านบาท) ณ สิ้นไตรมาส 3/2563 และจากร้อยละ 39 ของสินเชื่อรวม (839 พันล้านบาท) ณ สิ้นไตรมาส 2/2563 ร้อยละ 67 ของลูกค้าที่โครงการช่วยเหลือสิ้นสุดลงในครึ่งปีหลังของปี 2563 สามารถกลับมาชำระคืนเงินกู้ตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนดได้ ในขณะที่ร้อยละ 33 สามารถกลับมาชำระคืนโดยต้องมีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไข สำหรับโครงการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยที่สิ้นสุดลงในเดือนตุลาคม ร้อยละ 73 ของลูกค้าขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้โครงการสามารถกลับมาชำระคืนหนี้ได้ ขณะที่ร้อยละ 27 ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมและเข้าสู่โครงการช่วยเหลือที่ธนาคารจัดให้ สำหรับการระบดระลอกที่ 2 นี้ ธนาคารอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบต่อลูกค้าที่ยังอยู่ในโครงการช่วยเหลือจำนวน 402 พันล้านบาทอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่ลูกค้าจะต้องกลับมาขอรับความช่วยเหลืออีกครั้ง มาตรการช่วยเหลือของรัฐบาล และพัฒนาการของวัคซีน อย่างไรก็ตาม การให้ความช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการระบดระลอก 2 จะมีความเฉพาะเจาะจงมากกว่าโครงการให้ความช่วยเหลือในครั้งแรก

การบริหารความเสี่ยงเชิงรุกเพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพสินทรัพย์

จากมาตรการช่วยเหลือของ ธปท. ที่สนับสนุนให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะป้องกันไว้ก่อน ซึ่งจะช่วยบรรเทาผลกระทบเพื่อให้ลูกหนี้สามารถฟื้นตัวได้ในระยะยาว ทำให้สินเชื่อต่อคุณภาพอาจจะไม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงระยะเวลาของมาตรการช่วยเหลือ ด้วยหลักการบริหารความเสี่ยงอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ธนาคารจัดให้มีการประเมินคุณภาพของพอร์ตสินเชื่อโดยรวมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีการจัดชั้นลูกหนี้ได้อย่างเหมาะสม การทบทวนพอร์ตสินเชื่อช่วยให้ธนาคารสามารถประเมินความจำเป็นในการจัดชั้นเชิงคุณภาพของลูกหนี้ โดยดูจากการจัดอันดับความเสี่ยงภายในของธนาคาร ความสามารถในการชำระหนี้ในระยะยาวของลูกค้าภายใต้ข้อมูลเศรษฐกิจล่าสุด ส่งผลให้ประมาณร้อยละ 60 ของสินเชื่อต่อคุณภาพเกิดใหม่ในไตรมาส 4/2563 และในครึ่งปีหลังของปี 2563 มาจากการจัดชั้นเชิงคุณภาพ ขณะที่ส่วนที่เหลือมาจากสินเชื่อต่อคุณภาพเกิดใหม่ที่เกิดขึ้นตามปกติ ทั้งนี้ จากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ต่อคุณภาพจำนวนมากในตลาด ธนาคารจึงนำกลยุทธ์ในการรักษามูลค่าสินทรัพย์ในระยะยาวมาใช้ในการบริหารจัดการสินเชื่อต่อคุณภาพ ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปแล้วพอร์ตสินเชื่อที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจะมีคุณภาพที่ดีกว่า แต่ธนาคารก็ยังคงระมัดระวังอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าคุณภาพสินเชื่อโดยรวมยังอยู่ในระดับที่เหมาะสม

ณ สิ้นปี 2563 สินเชื่อชั้นที่ 3 ของธนาคารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.7 ส่วนใหญ่มาจากการจัดชั้นเชิงคุณภาพของลูกหนี้และส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อต่อคุณภาพเกิดใหม่ตามปกติ

ธนาคารมุ่งเน้นในการตรวจสอบพอร์ตสินเชื่อเพื่อให้แน่ใจว่าการจัดชั้นของสินเชื่อและการตั้งสำรองมีความเหมาะสมกับความเสี่ยง ตลอดจนมีการตั้งสำรองผ่าน Management Overlay เพื่อครอบคลุมความเสี่ยง

มหภาค ดังนั้น ธนาคารจะยังคงตั้งสำรองในระดับสูง พร้อมทั้งรักษาระดับเงินกองทุนให้เหมาะสม โดยมีการปรับเปลี่ยนต่อเนื่องตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ จากการแพร่ระบาดของโรคที่ 2 ในประเทศไทย ธนาคารได้ตั้งสำรอง 14,234 ล้านบาทในไตรมาส 4/2563 ซึ่งเทียบเท่ากับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สูญต่อสินเชื่อที่ 257 bps สำหรับสำรองของปี 2563 อยู่ที่ 46,649 ล้านบาทหรือเท่ากับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สูญต่อสินเชื่อที่ 214 bps การตั้งสำรองที่เพิ่มขึ้นสะท้อนถึงเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจมหภาคที่อ่อนแอลง และการด้อยค่าของสินทรัพย์ในภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (IFRS 9) และส่วนหนึ่งมาจากการปรับแบบจำลองใหม่อีกครั้ง

ในการบริหารความเสี่ยง ธนาคารได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่เข้มงวดมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่ลูกค้า ธนาคารได้นำรูปแบบการวัดความเสี่ยงแบบใหม่มาใช้ในการแบ่งกลุ่มลูกค้าลงไปตามระดับความเสี่ยงซึ่งพิจารณาจากพฤติกรรมและประวัติของลูกค้า เช่น สำหรับลูกค้าบุคคล ธนาคารได้จัดแบ่งเป็น 10 กลุ่มความเสี่ยง โดยกลุ่มที่อยู่ใน 3 อันดับสูงสุดเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงสุด นอกเหนือจากการให้คะแนนด้านเครดิต ธนาคารยังตรวจสอบกลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการตามประเภทอุตสาหกรรมอีกด้วย

การริเริ่มทางด้านดิจิทัล

ในช่วงแรกของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ธนาคารได้ริเริ่ม 2 โครงการสำคัญ ได้แก่ Robinhood และ www.SCBSShopDeal.com โดยไม่เพียงแต่เพื่อช่วยเหลือธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น แต่ยังช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย โดย Robinhood ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มการจัดส่งอาหารจะช่วยผู้ประกอบการร้านอาหารด้วยการไม่เรียกเก็บเงินค่าบริการจากร้านค้า (ค่า GP) และร้านค้าจะได้รับเงินจากการขายภายในหนึ่งชั่วโมง สำหรับ SCBSShopDeal ซึ่งเป็นตลาดขายของออนไลน์ที่ช่วยให้ลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวสามารถนำเสนอข้อเสนอพิเศษทางออนไลน์ จนถึงช่วงต้นปี 2564 จำนวนร้านค้าที่เข้าร่วมลงทะเบียนทั้งสองแพลตฟอร์มมีมากกว่า 54,000 ร้านค้า และมีผู้ใช้งานมากกว่า 940,000 คน การคิดริเริ่มเหล่านี้ได้ตอบสนองต่อเป้าหมายของธนาคารในการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) เพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ทางด้านดิจิทัลกับลูกค้าธนาคาร

ธนาคารมีช่องทางด้านดิจิทัลที่หลากหลายและผลิตภัณฑ์มากมายเพื่อรองรับลูกค้าแต่ละกลุ่ม โครงการปรับเปลี่ยนทางดิจิทัล (SCB Transformation) ที่ธนาคารได้เริ่มดำเนินการในปี 2559 ทำให้ธนาคารสามารถเพิ่มการมีส่วนร่วมทางดิจิทัลของธนาคารกับลูกค้าออนไลน์ ในปี 2563 จำนวนผู้ใช้งานออนไลน์ผ่านช่องทางดิจิทัลของธนาคารทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 เป็น 13.7 ล้านคน โดยมีจำนวนธุรกรรมออนไลน์ผ่านช่องทาง SCB EASY เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 77 ของปริมาณธุรกรรมทั้งหมดของธนาคาร

การมีวินัยในการควบคุมค่าใช้จ่าย

เพื่อลดผลกระทบจากโควิด-19 ต่อผลการดำเนินงานของธนาคาร ธนาคารยังคงดำเนินตามโครงการ SCB Transformation อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงาน เช่น การปิดสาขา รวมทั้งมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีวินัยในช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้ ในส่วนของรายได้ธนาคารมุ่งเน้นที่จะเพิ่มรายได้ที่มีโชดกเบี้ย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากธุรกิจการบริหารความมั่งคั่ง ธุรกิจการขายประกัน (Bancassurance) จากความพยายาม

ดังกล่าวส่งผลให้อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของธนาคารลดลงอย่างมากเป็นร้อยละ 44 ซึ่งดีกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 40 ปลาย ๆ (high 40s)

มุ่งเน้นการเติบโตของรายได้ค่าธรรมเนียม

จากการดำเนินงานตามกลยุทธ์ในการบริหารงบดุลอย่างระมัดระวัง ธนาคารได้มุ่งเน้นในการเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมจากการขายประกันผ่านช่องทางธนาคาร (Bancassurance) และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจบริหารความมั่งคั่ง การเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับ FWD ทำให้ธนาคารมีข้อได้เปรียบในการบุกตลาดประกันชีวิตที่ยังมีการเจาะตลาดในระดับต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำและการบริโภคที่อ่อนแอ ทั้งนี้ ส่วนแบ่งการตลาดของธนาคารสำหรับเบี้ยประกันภัยรับใหม่ (New business) เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 40 จากปีก่อน เมื่อรวมกับบริษัท SCB Protect ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของธนาคารที่ทำหน้าที่นายหน้าขายประกันภัยเพื่อจับกลุ่มตลาด Mass ธนาคารคาดว่าจะเห็นการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญในธุรกิจประกันภัยในปีต่อ ๆ ไป

สำหรับการเติบโตของรายได้จากธุรกิจความมั่งคั่งของธนาคารในปี 2563 ส่วนใหญ่มาจากการเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการทั้งหมดตั้งแต่การหาลูกค้าจนไปถึงการติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งจากการยกระดับความสามารถของผู้จัดการลูกค้าสัมพันธ์ของธนาคารไปเป็นที่ปรึกษาอย่างมืออาชีพ ส่งผลให้จำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 และมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การจัดการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 โดยมีความผูกพันในระดับที่สูงขึ้น เมื่อรวมกับแพลตฟอร์มของไพรเวทแบงกิ้งและ SCB Julius Baer ธนาคารคาดว่าธุรกิจการบริหารความมั่งคั่งเป็นหนึ่งในกลไกหลักของธนาคารในการเติบโตที่ให้ผลตอบแทนสูงในอีก 2-3 ปีข้างหน้า

กฎเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลของรพท.

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2563 รพท.ได้มีประกาศเรื่องการเสริมสร้างเงินกองทุน ซึ่งรวมถึงการงดการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล เพื่อรองรับความเสี่ยงจากสถานการณ์ไวรัสโคโรนา หลังจากนั้น รพท. ได้ขอให้สถาบันการเงินจัดทำการศึกษาทดสอบภาวะวิกฤตอย่างเป็นทางการ (Supervisory Stress Test) เนื่องจากผลของแผนการเสริมสร้างเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยง และการทดสอบภาวะวิกฤตอย่างเป็นทางการของธนาคารพาณิชย์เป็นที่น่าพอใจ รพท.ได้ประกาศเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 โดยให้สถาบันการเงินสามารถจ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงานของปี 2563 ได้ไม่เกินอัตราการจ่ายในปี 2562 และต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของปี 2563 ภายใต้ नियามของ รพท. อัตราการจ่ายเงินปันผลคำนวณจากกำไรสุทธิของงบการเงินเฉพาะธนาคาร ทั้งนี้ อัตราการจ่ายเงินปันผลจะต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้น

แนวโน้มปี 2564

เมื่อพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีความไม่แน่นอน ธนาคารมุ่งเน้นการเติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีเป้าหมายการเติบโตสินเชื่อในระดับปานกลางที่ร้อยละ 3-5 ในปี 2564 ทั้งนี้ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยจะยังคงได้รับแรงกดดันสูงอยู่ จากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยหลายครั้งในปี 2563 กลยุทธ์ของธนาคารเองที่มุ่งเน้นการเติบโตสินเชื่อเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่มีคุณภาพสูง ภาวะสภาพคล่องส่วนเกิน และการปล่อยสินเชื่อซอฟต์แวร์ให้แก่ลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้น ธนาคารคาดว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับร้อยละ 3.0-3.2

เนื่องจากในปี 2563 ธนาคารมีบันทึกการรายได้ที่เกิดไม่ประจำ (non-recurring) หลายรายการ ทำให้คาดว่ากำไรสุทธิของรายได้ที่มีโชดกเบี่ยจะอยู่ในระดับทรงตัว แต่คาดว่ารายได้ที่มีโชดกเบี่ยประเภทเกิดประจำ (recurring) จะเติบโตได้ในระดับตัวเลขหลักเดียวกลาง ๆ ถึงปลาย ๆ (mid-to-high single digit) โดยธนาคารจะยังคงมุ่งเน้นการเติบโตของรายได้ค่าธรรมเนียม จากการขายประกันผ่านช่องทางธนาคาร (Bancassurance) และธุรกิจบริหารความมั่งคั่ง ซึ่งคาดว่าจะมีการเติบโตแม้ว่าจะชะลอลงจากผลกระทบของการแพร่ระบาดระลอกที่ 2 สำหรับด้านการบริหารต้นทุน ธนาคารจะบริหารต้นทุนค่าใช้จ่ายอย่างเข้มงวดและกำหนดเป้าหมายอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ให้ลดลงสู่ระดับกลางถึงล่างของร้อยละ 40 (low-to-mid 40s) ถึงแม้รายได้จะอยู่ภายใต้ความกดดัน อย่างไรก็ตาม การควบคุมค่าใช้จ่ายนี้จะไม่กระทบค่าใช้จ่ายสำหรับการลงทุนใหม่ ๆ และการเพิ่มขึ้นขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของธนาคาร

ในส่วนของคุณภาพสินทรัพย์ ธนาคารมีแนวทางการบริหารจัดการและรับรู้สินเชื่อด้อยคุณภาพอย่างรอบคอบควบคู่ไปกับกลยุทธ์การรักษามูลค่าสินทรัพย์ในระยะยาว ดังนั้น ธนาคารคาดว่าสินเชื่อด้อยคุณภาพจะเพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับร้อยละ 4.0-4.5 ในปี 2564 ทั้งนี้ การตั้งสำรองจะยังคงอยู่ในระดับสูงแต่ไม่เกินกว่าร้อยละ 2 ตลอดปี 2564 ดังนั้น ธนาคารคาดว่าระดับสำรองได้ผ่านจุดสูงสุดไปแล้วในปี 2563 ทั้งนี้ ระดับสำรองที่แท้จริงอาจมีการปรับเปลี่ยนไปตามการฟื้นตัวของสภาพเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ธนาคารจะยังคงรักษาระดับอัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพอย่างน้อยที่ร้อยละ 130 เพื่อรองรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการแพร่ระบาดและการสิ้นอายุของโครงการช่วยเหลือ

ผลประกอบการไตรมาส 4/2563 และสำหรับปี 2563

ธนาคารไทยพาณิชย์รายงานผลประกอบการประจำปี 2563 (หลังตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต) มีกำไรสุทธิ ตามงบการเงินรวม จำนวน 27,218 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 32.7 จากจำนวน 40,436 ล้านบาทในปี 2562 การลดลงส่วนใหญ่เป็นผลมาจากฐานของปีก่อนที่มีรายการพิเศษครั้งเดียวจากการขายหุ้นบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตในไตรมาส 3/2562 และสำรองที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อคุณภาพของสินเชื่อโดยรวม ถ้าไม่รวมรายการพิเศษครั้งเดียวจากการขายบริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิตที่บันทึกในไตรมาส 3/2562 กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรองเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 จากปีก่อน เป็นผลมาจากการรายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิที่เพิ่มขึ้น กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนที่เพิ่มขึ้น และมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

ในไตรมาส 4/2563 กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 9.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นจำนวน 4,965 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากการตั้งสำรองที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรองเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิ การเพิ่มขึ้นของรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานที่ลดลง ซึ่งส่วนหนึ่งสุทธิต่อรายได้จากเงินลงทุนที่ลดลง

เมื่อเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2563 กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากรายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสุทธิต่อการตั้งสำรองที่เพิ่มขึ้น และค่าใช้จ่ายทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดที่เพิ่มขึ้นตามฤดูกาลในไตรมาสสุดท้ายของปี

กำไรสุทธิและกำไรเบ็ดเสร็จรวม

งบการเงินรวม	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% yoy)	4/2563	(% qoq)	(% yoy)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	96,899	99,402	-2.5%	23,621	-0.4%	2.9%
รายได้ที่มีโชคดอกเบี้ย	47,869	66,696	-28.2%	12,745	18.4%	5.6%
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	144,768	166,098	-12.8%	36,366	5.5%	3.8%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	64,330	70,538	-8.8%	16,050	1.9%	-13.2%
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักสำรอง	80,437	95,560	-15.8%	20,316	8.4%	22.7%
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	46,649	36,211	28.8%	14,234	9.9%	48.1%
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	6,794	19,098	-64.4%	1,164	-3.3%	-24.2%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(224)	(185)	NM	(48)	NM	NM
กำไรสุทธิ (ส่วนที่เป็นของธนาคาร)	27,218	40,436	-32.7%	4,965	7.0%	-9.8%
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	(1,643)	19,863	NM	310	NM	NM
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	25,575	60,300	-57.6%	5,276	100.9%	8.0%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROAE)	6.7%	10.4%		4.9%		
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROAA)	0.9%	1.3%		0.6%		

NM = ไม่มีนัยสำคัญ

ข้อมูลหลักทรัพย์

หน่วย: บาท	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
			(% yoy)	4/2563	(% qoq)	(% yoy)
กำไรสุทธิต่อหุ้น	8.01	11.90	-32.7%	1.46	7.0%	-9.8%
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	121.04	117.78	2.8%	121.04	1.3%	2.8%
ราคาหุ้น (ราคาปิด)	87.50	122.00	-28.3%	87.50	34.6%	-28.3%
จำนวนหุ้น* (ล้านหุ้น)	3,399	3,399	0.0%	3,399	0.0%	0.0%
มูลค่าตลาดรวม (พันล้านบาท)	297.4	414.7	-28.3%	297.4	34.6%	-28.3%

* จำนวนหุ้นรวมหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามงบการเงินรวมสำหรับไตรมาส 4/2563 และสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563

รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ

งบการเงินรวม	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% yoy)	4/2563	(% qoq)	(% yoy)
รายได้ดอกเบี้ย	118,371	135,025	-12.3%	28,325	-0.9%	-10.7%
เงินให้สินเชื่อ	98,208	102,864	-4.5%	23,617	-0.3%	-7.5%
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,336	5,737	-41.9%	652	-7.6%	-53.7%
สัญญาเช่าซื้อ	13,022	13,461	-3.3%	3,184	-4.7%	-7.2%
เงินลงทุน	3,724	12,833	-71.0%	866	1.9%	-34.1%
อื่นๆ	81	130	-37.4%	6	-15.8%	-83.4%
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	21,472	35,624	-39.7%	4,705	-3.2%	-46.3%
เงินรับฝาก	13,708	20,062	-31.7%	2,892	-4.6%	-44.2%
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	926	1,601	-42.2%	168	1.4%	-53.6%
เงินกู้ยืม	1,342	3,625	-63.0%	224	-13.5%	-64.5%
ค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู/เงินสมทบสถาบันคุ้มครองเงินฝาก	5,470	10,116	-45.9%	1,417	1.2%	-44.2%
อื่นๆ	26	220	-87.9%	5	121.4%	-89.3%
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	96,899	99,402	-2.5%	23,621	-0.4%	2.9%

- รายได้ดอกเบี้ยสุทธิในปี 2563 มีจำนวน 96,899 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.5 จากปีก่อน โดยมีปัจจัยหลัก 2 ประการที่กีดกันรายได้ดอกเบี้ย 1) การขายหุ้นของบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตซึ่งส่งผลกับรายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุน และ 2) การลดลงของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิตามการปรับลดอัตราดอกเบี้ย 4 ครั้งในปีที่ผ่านมาซึ่งส่งผลกับรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยลบดังกล่าวได้ถูกกลดทอนจากต้นทุนทางการเงินที่ลดลง การปรับลดการนำส่งค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟูจากร้อยละ 0.46 เป็นร้อยละ 0.23 และการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9
- ในไตรมาส 4/2563 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนเป็นจำนวน 23,621 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากต้นทุนทางการเงินที่ลดลง และการปรับลดการนำส่งค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟูตามที่อธิบายข้างต้น ซึ่งสุทธิกับผลกระทบจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ย
- เมื่อเทียบกับไตรมาส 3/2563 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิค่อนข้างทรงตัว เนื่องจากการเติบโตของสินเชื่อร้อยละ 3.9 จากไตรมาสก่อน และการลดลงของต้นทุนทางการเงินถูกกลดทอนจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ย

ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่มีรายได้และต้นทุนทางการเงิน

งบการเงินรวม	2563	2562	ไตรมาส 4/2563	ไตรมาส 3/2563	ไตรมาส 2/2563	ไตรมาส 1/2563	ไตรมาส 4/2562
หน่วย: %							
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ	3.23%	3.34%	3.02%	3.12%	3.20%	3.54%	3.20%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้	3.94%	4.54%	3.63%	3.76%	3.93%	4.44%	4.42%
อัตราผลตอบแทนจากการให้สินเชื่อ	5.09%	5.47%	4.84%	5.01%	5.16%	5.71%	5.43%
อัตราผลตอบแทนของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	0.68%	1.41%	0.46%	0.51%	0.67%	0.82%	1.27%
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	1.14%	2.91%	0.99%	1.04%	1.21%	1.51%	1.80%
ต้นทุนทางการเงิน ^{1/}	0.85%	1.49%	0.70%	0.75%	0.86%	1.06%	1.46%
ต้นทุนเงินฝาก ^{2/}	0.84%	1.39%	0.71%	0.76%	0.85%	1.01%	1.41%

หมายเหตุ: อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร คำนวณโดยใช้อัตราเฉลี่ยของต้นทุนงวดและปลายงวดเป็นตัวหาร

^{1/} ต้นทุนทางการเงิน = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (รวมค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู/เงินสมทบสถาบันคุ้มครองเงินฝาก) / หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย

^{2/} ต้นทุนเงินฝากรวมเงินสมทบสถาบันคุ้มครองเงินฝากและค่าธรรมเนียมของกองทุนฟื้นฟู

อัตราดอกเบี้ย ธนาคารไทยพาณิชย์	12 ต.ค. 59	16 พ.ค. 60	4 ม.ค. 62	15 ส.ค. 62	8 พ.ย. 62	7 ก.พ. 63	24 มี.ค. 63	10 เม.ย. 63	25 พ.ค. 63
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (%)									
MLR	6.275	6.025	6.025	6.025	6.025	5.775	5.775	5.375	5.25
MOR	7.12	6.87	6.87	6.745	6.745	6.745	6.495	6.095	5.845
MRR	7.62	7.37	7.37	7.12	6.87	6.87	6.745	6.345	5.995
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (%)*									
ออมทรัพย์	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.25
ฝากประจำ 3 เดือน	0.90	0.90	0.90-1.15	0.90-1.15	0.65-0.90	0.60	0.50	0.50	0.375
ฝากประจำ 6 เดือน	1.15	1.15	1.15-1.40	1.15-1.40	0.90-1.15	0.80	0.60	0.60	0.50
ฝากประจำ 12 เดือน	1.40	1.40	1.40-1.65	1.40-1.65	1.15-1.40	0.90	0.65	0.65	0.50
* ไม่รวมแคมเปญพิเศษ ซึ่งโดยทั่วไปให้อัตราดอกเบี้ยสูง แต่มีระยะเวลาและเงื่อนไขที่แตกต่างจากเงินฝากประจำ 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน									
	12 มี.ค. 57	11 มี.ค. 58	29 เม.ย. 58	19 ธ.ค. 61	7 ส.ค. 62	6 พ.ย. 62	5 ก.พ. 63	23 มี.ค. 63	20 พ.ค. 63
อัตราดอกเบี้ยนโยบายของธปท.(%)	2.00	1.75	1.50	1.75	1.50	1.25	1.00	0.75	0.50

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

งบการเงินรวม	2563	2562	เปลี่ยนแปลง (% yoy)	ไตรมาส 4/2563	เปลี่ยนแปลง (% qoq)	เปลี่ยนแปลง (% yoy)
หน่วย: ล้านบาท						
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	36,586	29,670	23.3%	11,422	33.3%	35.5%
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	45,621	39,103	16.7%	13,649	26.7%	23.5%
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	9,035	9,433	-4.2%	2,228	1.3%	-15.2%
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน/ กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและบริหารตราต่างประเทศ	7,662	6,817	12.4%	1,164	-18.2%	-25.0%
ส่วนแบ่ง (ขาดทุน) กำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(78)	31	NM	-	-	NM
รายได้เงินปันผลรับ	155	627	-75.2%	6	-34.0%	-25.2%
รายได้อื่น	1,840	541	240.4%	140	-66.9%	-38.9%
รวมรายได้จากธุรกิจหลักไม่รวมกำไรสุทธิจากเงินลงทุน	46,166	37,289	23.8%	12,732	22.1%	30.5%
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	1,703	5,383	-68.4%	14	-96.0%	-99.4%
กำไรสุทธิจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	24,024	NM	-	-	-
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	47,869	66,696	-28.2%	12,745	18.4%	5.6%

NM = ไม่มีนัยสำคัญ

- รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 28.2 จากปีก่อนเป็นจำนวน 47,869 ล้านบาทในปี 2563 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงอย่างมากของรายได้ที่เกิดไม่ประจำ (non-recurring) ซึ่งเป็นรายการพิเศษครั้งเดียวจากการขายหุ้นในบริษัทไทยพาณิชย์ประกันชีวิตที่บันทึกในไตรมาส 3/2562 ถ้าไม่รวมรายการพิเศษดังกล่าว รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 จากปีก่อนเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิและกำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยที่รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยประเภทเกิดประจำ (recurring) เพิ่มขึ้นอย่างมากร้อยละ 16.2 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตอย่างมากของค่าธรรมเนียมจาก bancassurance และส่วนหนึ่งจากธุรกิจบริหารความมั่งคั่ง ถึงแม้ว่ารายได้ค่าธรรมเนียมจากธุรกรรมทางการเงิน และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อจะลดลงจากปีก่อน การเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนของค่าธรรมเนียมจาก bancassurance ส่วนใหญ่มาจากการรับรู้ค่าตอบแทนที่เชื่อมโยงกับผลงานทั้งปีของปี 2563 ในไตรมาส 4/2563 จากการที่ธนาคารสามารถทำผลงานได้ตามเป้าหมายประจำปีในไตรมาส 4/2563 ทั้งนี้ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการใช้สินเชื่อ (Front-end fee) และค่าธรรมเนียมผูกพันวงเงินกู้ (Commitment Fee) จะถูกตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของสินเชื่อและบันทึกที่รายได้ดอกเบี้ยสุทธิตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9
- ในไตรมาส 4/2563 รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนเป็นจำนวน 12,745 ล้านบาท เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิ โดยที่รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยประเภทเกิดประจำ (recurring) เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนใหญ่จากค่าธรรมเนียม bancassurance และส่วนหนึ่งจากธุรกิจบริหารความมั่งคั่ง ในขณะที่รายได้ที่เกิดไม่ประจำ (non-recurring) ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน
- เมื่อเทียบกับไตรมาส 3/2563 รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.4 เป็นผลมาจากรายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิเพิ่มขึ้นจากค่าธรรมเนียม bancassurance และธุรกิจบริหารความมั่งคั่ง รวมทั้งค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ

รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

งบการเงินรวม	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% yoy)	4/2563	(% qoq)	(% yoy)
ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมทางการเงิน *	11,695	14,726	-20.6%	2,579	-12.7%	-30.6%
ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ **	5,481	8,087	-32.2%	1,441	4.1%	-26.1%
ค่าธรรมเนียมจากการบริหารความมั่งคั่ง ***	8,190	7,303	12.1%	2,423	27.1%	30.4%
ค่าธรรมเนียมจากการขายประกันภัย	13,877	3,641	281.1%	5,130	73.6%	186.5%
รายได้ Recurring	39,243	33,757	16.2%	11,573	25.8%	24.3%
รายได้ Non-recurring และอื่น ๆ	8,626	33,335	-74.1%	1,172	-24.8%	-57.6%
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	47,869	66,696	-28.2%	12,745	18.4%	5.6%

* รวมค่าธรรมเนียมการทำธุรกรรมทางการเงิน รายได้จากการค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศและอื่น ๆ

** รวมค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อและบัตรเครดิต

*** รวมรายได้จากธุรกิจกองทุนรวม ธุรกิจหลักทรัพย์ และอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

งบการเงินรวม	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% yoy)	4/2563	(% qoq)	(% yoy)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	31,344	33,281	-5.8%	7,503	-1.4%	-12.2%
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	12,749	13,894	-8.2%	3,219	-0.8%	-12.2%
ค่าภาษีอากร	3,847	4,627	-16.9%	996	5.3%	-6.6%
ค่าตอบแทนกรรมการ	117	105	10.7%	30	1.4%	6.4%
ค่าใช้จ่ายอื่น	16,273	18,631	-12.7%	4,303	10.0%	-16.9%
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	64,330	70,538	-8.8%	16,050	1.9%	-13.2%
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้	44.4%	42.5%		44.1%		

- **ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน** ลดลงทุกรายการโดยลดลงร้อยละ 8.8 จากปีก่อนเป็นจำนวน 64,330 ล้านบาทในปี 2563 เป็นผลจากการพยายามควบคุมค่าใช้จ่ายของธนาคารอย่างต่อเนื่องในสภาพเศรษฐกิจที่ท้าทาย รวมทั้งการลดลงจากการไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทไทยพาณิชย์ ประกันชีวิตในงบการเงินรวมภายหลังที่ธนาคารได้ขายหุ้นออกไป
- **ในไตรมาส 4/2563** ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานลดลงร้อยละ 13.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนเป็นจำนวน 16,050 ล้านบาท เป็นผลมาจากมาตรการในการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพของธนาคารท่ามกลางสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัว
- **เมื่อเทียบกับไตรมาส 3/2563** ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดตามฤดูกาลที่จะเพิ่มขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของธนาคารอยู่ที่ร้อยละ 44.4 ในปี 2563 ซึ่งดีกว่าเป้าหมายที่ร้อยละ 40 ปลาย ๆ (high 40s) ทั้งนี้ จากการที่รายได้ได้อยู่ภายใต้ความกดดันที่เพิ่มขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ไม่ทั่วถึง ธนาคารจะยังคงรักษาวินัยในการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างต่อเนื่อง

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

งบการเงินรวม	2563	2562	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท			(% yoy)	(% qoq)	(% yoy)
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	46,649	36,211	28.8%	14,234	48.1%
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สูญต่อสินเชื่อ (bps)	214	170		257	

- ธนาคารได้ตั้งผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจำนวน 46,649 ล้านบาท (ร้อยละ 2.14 ของสินเชื่อรวม) ในปี 2563 ซึ่งสะท้อนถึงเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจมหภาคที่อ่อนแอลง และการด้อยค่าของสินทรัพย์ในภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัวลง และส่วนหนึ่งมาจากการปรับแบบจำลองใหม่ ในจำนวนนี้ธนาคารได้คำนึงถึงการคาดการณ์ล่วงหน้าของโมเดลการวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิต (ECL) และการตั้งสำรองเพื่อรับมือกับแนวโน้มเศรษฐกิจมหภาคที่ถดถอยอย่างรุนแรงผ่านกระบวนการ management overlay ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9

งบแสดงฐานะการเงินตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ธนาคารมีสินทรัพย์รวมจำนวน 3,278 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเติบโตของสินเชื่อร้อยละ 6.7 จากปีก่อน การเพิ่มขึ้นของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน และเงินลงทุน โดยมีรายละเอียดตามงบการเงินรวมในแต่ละหัวข้อดังนี้

เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

งบการเงินรวม	31 ธ.ค. 63	30 ก.ย. 63	30 มิ.ย. 63	31 ธ.ค. 62
หน่วย: ล้านบาท				
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,288,307	2,203,153	2,175,996	2,146,867
หัก รายได้รอตัดบัญชี	(33,065)	(32,376)	(31,611)	(33,080)
รวมเงินให้สินเชื่อ	2,255,242	2,170,777	2,144,385	2,113,787
บวก ดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	14,508	12,708	7,921	2,946
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,269,750	2,183,485	2,152,306	2,116,733
หัก ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขใหม่	(2,124)	(2,457)	(1,378)	-
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(137,318)	(125,694)	(115,845)	(111,150)
หัก ค่าเผื่อจากการปรับโครงสร้างหนี้	-	-	-	(3,122)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	2,130,308	2,055,334	2,035,083	2,002,461

สินเชื่อ

ตามกลุ่มลูกค้า (งบการเงินรวม)	31 ธ.ค. 63	31 ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง (% yoy)	30 ก.ย. 63	เปลี่ยนแปลง (% qoq)
หน่วย: ล้านบาท					
ธุรกิจขนาดใหญ่	844,089	755,822	11.7%	779,967	8.2%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	368,622	350,837	5.1%	370,192	-0.4%
สินเชื่อบุคคล	1,042,531	1,007,128	3.5%	1,020,618	2.1%
สินเชื่อเคหะ*	671,401	649,925	3.3%	663,616	1.2%
สินเชื่อเช่าซื้อ	229,448	219,187	4.7%	225,887	1.6%
สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน	138,541	135,709	2.1%	127,788	8.4%
สินเชื่ออื่นๆ	3,141	2,307	36.2%	3,327	-5.6%
รวมเงินให้สินเชื่อ	2,255,242	2,113,787	6.7%	2,170,777	3.9%

* รวมสินเชื่อเคหะทั้งหมด ซึ่งบางส่วนอาจอยู่ในกลุ่มลูกค้านอกกลุ่มสินเชื่อบุคคล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ยอดสินเชื่อของธนาคาร (สุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี) เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 จากปีก่อน และร้อยละ 3.9 จากไตรมาสก่อน การเติบโตของสินเชื่อที่ร้อยละ 6.7 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ทบทวนใหม่ของธนาคารที่ร้อยละ 3-5 เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นมากกว่าคาดของความต้องการสินเชื่อบุคคล รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของสินเชื่อตามกลุ่มลูกค้ามีดังนี้

- **สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่** เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 จากปีก่อน และร้อยละ 8.2 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่มาจากสินเชื่อของธุรกิจขนาดใหญ่ขึ้นดีเนื่องจากสภาพคล่องในตลาดพันธบัตรที่ลดลง
- **สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 จากปีก่อน จากการชำระคืนหนี้ที่ลดลงจากโครงการช่วยเหลือผู้ประกอบการ การให้สินเชื่อซอฟต์แวร์ไอทีให้แก่ลูกค้าธุรกิจที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ รวมถึงการเติบโตในกลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยขึ้นดี (small SME) โดยเป้าหมายหลักสำหรับสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคือการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โดยธนาคารได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามนโยบายเชิงรุกในรูปแบบของโครงการช่วยเหลือ และสินเชื่อซอฟต์แวร์ไอทีให้แก่ลูกค้าที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์และประสบปัญหากระแสเงินสดในภาวะเศรษฐกิจที่อ่อนแอ
- **สินเชื่อบุคคล** เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 จากปีก่อน และร้อยละ 2.1 จากไตรมาสก่อน
 - **สินเชื่อเคหะ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 จากปีก่อน และร้อยละ 1.2 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความต้องการสินเชื่อเคหะในโครงการที่อยู่อาศัยระดับบน ควบคู่กับผลจากการพักชำระหนี้ภายใต้โครงการช่วยเหลือลูกหนี้
 - **สินเชื่อเช่าซื้อ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 จากปีก่อน และร้อยละ 1.6 จากไตรมาสก่อน เป็นผลมาจากการพักชำระหนี้ซึ่งเริ่มต้นในช่วงปลายเดือนมีนาคมจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ การเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมาจากความต้องการสินเชื่อรถยนต์ใหม่ และสินเชื่อรถแลกเงิน (My Car, My Cash) ในขณะที่การเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนส่วนใหญ่มาจากสินเชื่อรถยนต์ใหม่

- **สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน** (สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิต) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 จากปีก่อน และร้อยละ 8.4 จากไตรมาสก่อน สำหรับการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นไปตามกลยุทธ์ของธนาคารที่มุ่งเน้นการเติบโตของสินเชื่อที่ให้ผลตอบแทนสูงในกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ขณะที่การเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนส่วนใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตตามฤดูกาลที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในช่วงปลายปี

เงินรับฝาก

งบการเงินรวม	31 ธ.ค. 63	31 ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง (% yoy)	30 ก.ย. 63	เปลี่ยนแปลง (% qoq)
หน่วย: ล้านบาท					
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม	93,336	77,549	20.4%	107,959	-13.5%
ออมทรัพย์	1,758,903	1,376,942	27.7%	1,720,816	2.2%
ประจำ	568,216	704,934	-19.4%	577,866	-1.7%
ไม่ถึง 6 เดือน	114,006	110,568	3.1%	119,045	-4.2%
6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	169,547	244,694	-30.7%	145,437	16.6%
1 ปีขึ้นไป	284,663	349,672	-18.6%	313,384	-9.2%
รวมเงินรับฝาก	2,420,455	2,159,425	12.1%	2,406,641	0.6%
สัดส่วนเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ (%)	76.5%	67.4%		76.0%	
สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก	93.2%	97.9%		90.2%	
อัตราส่วนสภาพคล่อง (งบการเงินเฉพาะธนาคาร)	32.6%	31.0%		35.4%	

เงินรับฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.1 จากปีก่อน และร้อยละ 0.6 จากไตรมาสก่อน จากการเพิ่มขึ้นของเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ (CASA) การเติบโตของเงินฝากดังกล่าวakorกับเงินฝากประจำที่ลดลง ทำให้สัดส่วนเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ (CASA) ของธนาคารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 76.5 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 ทั้งนี้ จากการเติบโตของเงินรับฝากที่มากกว่าการเติบโตของสินเชื่อ ส่งผลให้สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากลดลงเป็นร้อยละ 93.2 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 จากร้อยละ 97.9 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 ท่ามกลางสภาพเศรษฐกิจที่อ่อนแอและไม่แน่นอนในปัจจุบันทำให้คาดการณ์ว่าลูกค้าจะมีความระมัดระวังมากขึ้นและถือครองในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงขึ้น เช่น เงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ (CASA)

อัตราส่วนสภาพคล่องรายวันของธนาคารอยู่ที่ร้อยละ 32.6 คำนวณจากสินทรัพย์สภาพคล่องรวมต่อเงินรับฝาก (ตามงบเฉพาะธนาคาร) ซึ่งมากกว่าระดับขั้นต่ำที่ธนาคารกำหนดที่ร้อยละ 20

การจัดประเภทของเงินลงทุน

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เงินลงทุนถูกจัดเป็น 3 ประเภทได้แก่ มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ราคาทุนตัดจำหน่าย และมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ทั้งนี้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่นี้จะยกเลิกการจัดประเภทตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หลักทรัพย์เพื่อขาย หลักทรัพย์เพื่อค้า และเงินลงทุนทั่วไปตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105

ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2563 มิถุนายน 2563 กันยายน 2563 และธันวาคม 2563 เงินลงทุนถูกจัดประเภทดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

หน่วย: ล้านบาท

เงินลงทุน (TFRS 9)	31 ธ.ค. 63	30 ก.ย. 63	30 มิ.ย. 63	31 มี.ค. 63
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	28,033	43,431	39,358	59,226
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	7,259	7,319	7,322	7,115
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	302,378	303,896	247,672	215,328
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2,159	2,159	2,222	2,170
เงินลงทุนสุทธิ *	311,796	313,374	257,216	224,613
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	78
เงินลงทุนรวม	339,828	356,805	296,574	283,917

* เงินลงทุนสุทธิประกอบด้วยเงินลงทุนที่วัดด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นลดลงร้อยละ 0.5 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่จากการลดลงของเงินลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและตราสารหนี้รัฐวิสาหกิจ ขณะที่เงินลงทุนในตราสารหนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน

เงินลงทุนตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 ก่อนการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

หน่วย: ล้านบาท

เงินลงทุน	31 ธ.ค. 62
เงินลงทุนเพื่อค้าและหลักทรัพย์ที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน	29,814
เงินลงทุนเพื่อขาย	270,740
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	7,830
เงินลงทุนทั่วไป	3,681
เงินลงทุนสุทธิ	312,065
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	78
เงินลงทุนรวม	312,143

เงินกองทุนของธนาคารตามกฎหมาย

จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ใช้หลักเกณฑ์ Basel III ในการกำกับดูแลการดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยได้ประกาศให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 โดยให้ทยอยดำรงเพิ่มเติมจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของในอัตราร้อยละ 0.625 ต่อปี จนครบร้อยละ 2.5 เมื่อเดือนมกราคม 2562

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ประกาศให้ธนาคารและธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่อีก 4 แห่งซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญเชิงระบบสำหรับประเทศไทย (Domestic Systemically Important Banks : D-SIBs) ต้องดำรงเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 ในปี 2562 และเพิ่มเป็นร้อยละ 1.0 ในปี 2563 เพื่อสร้างความแข็งแกร่งและส่งเสริมเสถียรภาพของธนาคาร ซึ่งเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญเชิงระบบ (Higher Loss Absorbency) เป็นส่วนที่เพิ่มเติมจากเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ที่ร้อยละ 2.5

อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำที่รวมเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) และเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญเชิงระบบ (Higher Loss Absorbency) มีรายละเอียดดังตารางด้านล่าง

อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำ	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	4.50%	4.50%	4.50%	4.50%	4.50%
เงินกองทุนชั้นที่ 1	6.00%	6.00%	6.00%	6.00%	6.00%
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	8.50%	8.50%	8.50%	8.50%	8.50%
เงินกองทุนส่วนเพิ่ม					
เงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer)	0.625%	1.25%	1.875%	2.50%	2.50%
เงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหายสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสำคัญเชิงระบบ (D-SIB Buffer)	-	-	-	0.50%	1.00%
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	5.125%	5.75%	6.375%	7.50%	8.00%
เงินกองทุนชั้นที่ 1	6.625%	7.25%	7.875%	9.00%	9.50%
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	9.125%	9.75%	10.375%	11.50%	12.00%

ทั้งนี้ ธนาคารได้มีการวางแผนเพื่อเตรียมรองรับกฎเกณฑ์ทางการทั้งในปัจจุบันและอนาคตผ่านแผนการบริหารเงินกองทุนระยะยาวไว้ล่วงหน้า โดยธนาคารเชื่อมั่นว่าสถานะของเงินกองทุนในปัจจุบันซึ่งอยู่ในระดับที่แข็งแกร่งและสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่อยู่ในระดับสูง จะสามารถรองรับผลกระทบเชิงลบหากมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นกับธนาคารหรือเศรษฐกิจโดยรวม

เงินกองทุนตามกฎหมายของธนาคารภายใต้หลักเกณฑ์ Basel III ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

หน่วย: ล้านบาท, %	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	31 ธ.ค. 63	30 ก.ย. 63	31 ธ.ค. 62	31 ธ.ค. 63	30 ก.ย. 63	31 ธ.ค. 62
เงินกองทุนตามกฎหมาย						
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1	377,036	378,602	352,692	375,490	376,849	317,312
เงินกองทุนชั้นที่ 2	23,875	23,251	22,514	24,015	23,279	22,432
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	400,911	401,853	375,206	399,505	400,128	339,744
สินทรัพย์เสี่ยง	2,197,668	2,145,282	2,075,492	2,201,154	2,138,817	2,060,169
อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง	18.2%	18.7%	18.1%	18.1%	18.7%	16.5%
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1	17.1%	17.6%	17.0%	17.0%	17.6%	15.4%
เงินกองทุนชั้นที่ 2	1.1%	1.1%	1.1%	1.1%	1.1%	1.1%

เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคาร ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากการจัดสรรกำไรสุทธิ สำหรับการลดลงร้อยละ 0.49 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินกองทุนชั้นที่ 1 จากไตรมาสก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปริมาณของสินทรัพย์เสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เงินกองทุนโดยรวมของธนาคารยังคงแข็งแกร่งและอยู่ในระดับสูงเพียงพอที่จะรองรับกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ไม่เอื้ออำนวยและให้ความช่วยเหลือแก่ลูกค้าต่อไป

คุณภาพสินเชื่อ

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPLs) ตามงบการเงินรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.1 จากปีก่อนและร้อยละ 12.9 จากไตรมาสก่อนเป็นจำนวน 101.5 พันล้านบาท โดยที่อัตราส่วนสินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPL ratio) เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 3.68 จากร้อยละ 3.32 ณ สิ้นเดือนกันยายน 2563 และร้อยละ 3.41 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อต่อคุณภาพจากไตรมาสก่อนส่วนใหญ่มาจากการจัดชั้นเชิงคุณภาพของสินเชื่อภายใต้โครงการช่วยเหลือ และส่วนหนึ่งมาจากสินเชื่อต่อคุณภาพเกิดใหม่ตามปกติ ธนาคารบริหารจัดการสินเชื่อต่อคุณภาพเชิงรุกอย่างต่อเนื่องด้วยการปรับโครงสร้างหนี้ การขายสินเชื่อต่อคุณภาพและการตัดหนี้สูญ อย่างไรก็ตาม จากประกาศมาตรการการช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทย สินเชื่อต่อคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ อัตราส่วนสินเชื่อต่อคุณภาพและสินเชื่อต่อคุณภาพเกิดใหม่ ณ สิ้นไตรมาสนี้ อาจไม่ได้สะท้อนสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน นอกจากนี้ จากสภาพเศรษฐกิจที่อ่อนแอส่งผลให้ปริมาณของสินทรัพย์ต่อคุณภาพในตลาดเพิ่มสูงขึ้น ธนาคารจึงได้ปรับมาใช้กลยุทธ์ในการขาย NPL อย่างรอบคอบโดยพยายามรักษามูลค่าของสินทรัพย์ไว้ ดังนั้นปริมาณการขาย NPL ในไตรมาสต่อ ๆ ไป อาจสะท้อนถึงการใช้กลยุทธ์นี้

นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของสำรองมาจากภาพรวมทางเศรษฐกิจที่แยกลงตามโมเดลการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิต (ECL) ที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ “ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ” โดยธนาคารอาจต้องตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับสินเชื่อต่อคุณภาพที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นภายหลังจากมาตรการการช่วยเหลือสิ้นสุดลง ทั้งนี้ อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อต่อคุณภาพอยู่ที่ร้อยละ 140.8 ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 จากสิ้นปี 2562

หน่วย: ล้านบาท, %	31 ธ.ค. 63 (IFRS 9)	30 ก.ย. 63 (IFRS 9)	30 มิ.ย. 63 (IFRS 9)	31 มี.ค. 63 (IFRS 9)	31 ธ.ค. 62
งบการเงินรวม					
สินเชื่อด้อยคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPLs)	101,462	89,909	79,596	83,621	85,212
สินเชื่อด้อยคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวม	3.68%	3.32%	3.05%	3.17%	3.41%
สินเชื่อด้อยคุณภาพตามประเภทธุรกิจ (%)					
ธุรกิจขนาดใหญ่	3.99%	3.86%	3.44%	3.51%	3.56%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	11.42%	9.13%	7.22%	7.76%	8.31%
ลูกค้านุคคล	2.47%	2.55%	2.65%	3.03%	2.90%
สินเชื่อเคหะ	3.25%	3.36%	3.21%	3.33%	3.34%
สินเชื่อเช่าซื้อ	1.49%	1.46%	1.86%	2.55%	2.29%
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ*	142,813	131,031	121,353	116,730	114,272
อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพ	140.8%	145.7%	152.5%	139.6%	134.1%
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สูญต่อสินเชื่อ (bps) - ประจำไตรมาส	257	240	184	185	180
งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
สินเชื่อด้อยคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (gross NPLs)	100,333	88,768	78,459	82,467	84,349
สินเชื่อด้อยคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวม	3.64%	3.28%	3.01%	3.14%	3.38%

* ไม่รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ 31 ธันวาคม 2563 30 กันยายน 2563 30 มิถุนายน 2563 และ 31 มีนาคม 2563 รวมเงินให้สินเชื่อ รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน และการผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน

การจัดชั้นของสินเชื่อและค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 สินเชื่อจะถูกจัดเป็น 3 ชั้น โดยแต่ละชั้นจะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสินเชื่อนับจากวันที่รับรู้รายการ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 กันยายน 2563 มิถุนายน 2563 และ มีนาคม 2563 สินเชื่อและผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นถูกจัดชั้นดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	31 ธ.ค. 63 (IFRS 9)		30 ก.ย. 63 (IFRS 9)		30 มิ.ย. 63 (IFRS 9)		31 มี.ค. 63 (IFRS 9)	
	เงินให้สินเชื่อ และรายการ ระหว่างธนาคาร	ค่าเผื่อผล ขาดทุนด้าน เครดิตที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น (ECL)*	เงินให้สินเชื่อ และรายการ ระหว่างธนาคาร	ค่าเผื่อผล ขาดทุนด้าน เครดิตที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น (ECL)*	เงินให้สินเชื่อ และรายการ ระหว่างธนาคาร	ค่าเผื่อผล ขาดทุนด้าน เครดิตที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น (ECL)*	เงินให้สินเชื่อ และรายการ ระหว่างธนาคาร	ค่าเผื่อผล ขาดทุนด้าน เครดิตที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น (ECL)*
ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	2,460,277	50,733	2,418,919	46,966	2,310,333	39,468	2,343,999	31,814
ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	195,736	33,481	200,932	30,758	222,488	34,389	207,447	34,717
ชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต	101,462	58,598	89,909	53,307	79,596	47,496	83,621	50,199
รวม	2,757,476	142,813	2,709,760	131,031	2,612,417	121,353	2,635,067	116,730

* รวมค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL) สำหรับสินเชื่อ รายการระหว่างธนาคาร และการผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน

การจัดประเภทของสินเชื่อตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 นี้ ซึ่งไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้โดยตรงกับการจัดประเภทสินเชื่อในอดีต ทั้งนี้ การจัดประเภทของสินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ก่อนการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มีรายละเอียดดังตารางดังต่อไปนี้

	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ
ปกติ	1,966,438	20,403
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	64,996	4,040
ต่ำกว่ามาตรฐาน	36,234	19,618
สงสัย	17,821	6,353
สงสัยจะสูญ	31,244	16,763
รวม	2,116,733	67,177
สำรองส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย		43,973
รวม		111,150

สินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ตามประเภทธุรกิจ (%)

	2563				2562				2561				2563	2562
	4Q63	3Q63	2Q63	1Q63	4Q62	3Q62	2Q62	1Q62	4Q61	3Q61	2Q61	1Q61		
สินเชื่อรวม	0.75%	0.73%	0.45%	0.58%	0.73%	1.02%	0.54%	0.50%	0.48%	0.49%	0.44%	0.41%	2.45%	2.80%
ธุรกิจขนาดใหญ่ ^{1/}	0.51%	0.51%	0.14%	0.11%	0.22%	1.77%	0.25%	0.12%	0.14%	0.25%	0.02%	0.06%	1.20%	2.51%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ^{1/}	2.90%	2.46%	0.85%	1.12%	1.97%	0.90%	0.75%	0.99%	0.68%	0.73%	0.68%	0.79%	7.28%	4.58%
สินเชื่อเคหะ ^{2/}	0.54%	0.75%	0.55%	0.78%	0.78%	0.77%	0.83%	0.76%	0.85%	0.81%	0.93%	0.70%	2.57%	3.15%
สินเชื่อเช่าซื้อ ^{3/}	0.45%	0.10%	0.25%	1.20%	0.85%	0.72%	0.68%	0.61%	0.67%	0.57%	0.51%	0.43%	1.90%	2.85%
สินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ (พันล้านบาท)	20.7	19.8	11.9	15.2	18.2	26.2	13.4	12.3	11.8	12.2	10.6	9.7	67.5	70.1

^{1/} ในไตรมาส 2/2561 เนื่องจากลูกค้าในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางรายมียอดขายสูงขึ้น ธนาคารจึงได้ย้ายลูกค้าดังกล่าวไปอยู่กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งข้อมูล ณ สิ้นไตรมาส 1/2561 ได้มีการปรับปรุงใหม่แล้ว

^{2/} การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ในสินเชื่อเคหะมาจากกลุ่มลูกค้าที่ผู้กู้เป็นผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งมีภาระหนี้ค่อนข้างสูง โดยธนาคารได้เพิ่มความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ากลุ่มนี้ตั้งแต่ต้นปี 2557

^{3/} ไม่รวมสินเชื่อด้วยคุณภาพของสินเชื่อเช่าซื้อที่มีการยึดรถได้ก่อนสิ้นเดือนของเดือนที่ลูกค้ากลายเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ

ในปี 2563 สินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ลดลงจากปีก่อนในทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากมาตรการการช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบในวิกฤตนี้ อาจช่วยลดหรือชะลอการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อด้วยคุณภาพ นอกจากการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อด้วยคุณภาพในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามปกติแล้ว สินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ที่เพิ่มขึ้นยังเกิดจากการจัดชั้นเชิงคุณภาพของลูกค้าภายใต้โครงการช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงและเปราะบาง ซึ่งธุรกิจมีความสามารถในการชำระหนี้ที่ค่อนข้างจำกัด

ในไตรมาส 4/2563 สินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนเป็นร้อยละ 0.75 เมื่อเทียบกับร้อยละ 0.73 ในไตรมาส 3/2563 ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่จากไตรมาสก่อนส่วนใหญ่มาจากการจัดชั้นเชิงคุณภาพสำหรับลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางราย และการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อด้วยคุณภาพเกิดใหม่ตามปกติของสินเชื่อรถยนต์

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 แหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารคือเงินฝาก คิดเป็นร้อยละ 73.8 ของแหล่งเงินทุน แหล่งเงินทุนอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ แหล่งเงินทุนจากผู้ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 12.6 การกู้ยืมระหว่าง

ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 6.1 และการกู้ยืมโดยการออกตราสารหนี้คิดเป็นร้อยละ 2.1 สำหรับการใช้จ่ายของเงินทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีรายละเอียดดังนี้ ร้อยละ 68.8 เป็นเงินให้สินเชื่อ ร้อยละ 16.7 เป็นการให้กู้ยืม ระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ร้อยละ 10.4 เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และร้อยละ 1.6 เป็นเงินสด

ข้อมูลทางการเงินเพิ่มเติม

งบการเงินรวม	31 ธ.ค. 63	31 ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง	30 ก.ย. 63	เปลี่ยนแปลง
หน่วย: ล้านบาท, %	(IFRS 9)		(% qoq)	(IFRS 9)	(% yoy)
สินเชื่อตามประเภทธุรกิจ	2,255,242	2,113,787	6.7%	2,170,777	3.9%
การเกษตรและเหมืองแร่	17,309	16,820	2.9%	18,240	-5.1%
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	619,585	554,901	11.7%	571,198	8.5%
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	191,123	169,798	12.6%	188,654	1.3%
การสาธารณูปโภคและบริการ	386,737	363,278	6.5%	373,664	3.5%
เงินให้กู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย ^{1/}	557,242	544,388	2.4%	551,286	1.1%
อื่น ๆ	483,246	464,602	4.0%	467,735	3.3%
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	67,235	77,952	-13.7%	71,632	-6.1%
หุ้นกู้	61,546	76,060	-19.1%	64,787	-5.0%
เงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์การเงินแฝง	434	1,596	-72.8%	1,017	-57.3%
เงินกู้ยืมอื่นๆ	213	296	-28.0%	236	-9.7%
การป้องกันความเสี่ยง	5,042	-	NM	5,592	-9.8%
การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	13,871^{2/}	40,970	NM	14,750^{2/}	-6.0%
	ไตรมาส	ไตรมาส	ไตรมาส	ปี 2563	ปี 2562
	4/2563	3/2563	4/2562		
อัตราผลตอบแทนจากการให้สินเชื่อ	4.84%	5.01%	5.43%	5.09%	5.47%
ธุรกิจขนาดใหญ่	3.20%	3.38%	4.01%	3.49%	4.23%
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	5.33%	5.52%	6.28%	5.94%	6.07%
สินเชื่อบุคคล	6.11%	6.22%	6.41%	6.20%	6.41%
- สินเชื่อเคหะ	5.05%	4.92%	4.82%	4.95%	4.91%
- สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์	5.60%	6.02%	6.22%	5.81%	6.38%
- บัตรเครดิต ^{3/}	14.27%	15.64%	15.19%	15.45%	15.43%
- Speedy (สินเชื่อส่วนบุคคล)	17.52%	18.69%	21.44%	18.72%	21.42%
พอร์ตสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์					
สินเชื่อรถยนต์ใหม่	57.0%	56.1%	56.1%	57.0%	56.1%
สินเชื่อรถยนต์มือสอง	24.9%	25.6%	26.0%	24.9%	26.0%
สินเชื่อรถแลกเงิน	18.1%	18.3%	17.9%	18.1%	17.9%
การลดสินเชื่อด้วยคุณภาพตามประเภทของวิธี					
การชำระหนี้ การประมูล ยึดทรัพย์ และปิดบัญชี	29.0%	46.5%	47.6%	45.0%	40.9%
การปรับโครงสร้างหนี้	13.4%	10.3%	4.2%	7.5%	2.9%
การขาย NPL ^{4/}	46.8%	24.3%	0.4%	25.0%	24.3%
การตัดหนี้สูญ	10.8%	18.9%	47.8%	22.5%	31.9%

^{1/} จัดประเภทตามชนิดของผลิตภัณฑ์ และไม่รวมสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคที่มีบ้านเป็นหลักประกัน (ซึ่งสินเชื่อนี้ถูกจัดอยู่ในสินเชื่ออื่น ๆ ตามการจัดประเภทสินเชื่อของทางการ) เงินให้กู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยที่อื่น ๆ ในคำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงินนี้จะรวมอยู่ภายใต้สินเชื่อเคหะ และยอดสินเชื่อดังกล่าว ณ 31 ธันวาคม 2563 30 กันยายน 2563 และ 31 ธันวาคม 2562 มีจำนวน 671 พันล้านบาท 664 พันล้านบาทและ 650 พันล้านบาท ตามลำดับ

^{2/} นิยามใหม่ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งไม่รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ภายใต้แนวทางในการให้ความช่วยเหลือ

^{3/} เฉพาะผู้ถือบัตรเครดิตที่ชำระเงินบางส่วน

^{4/} ธนาคารขายสินเชื่อด้วยคุณภาพจำนวน 4.3 พันล้านบาทในไตรมาส 4/2563 2.3 พันล้านบาทในไตรมาส 3/2563 0.05 พันล้านบาทในไตรมาส 4/2562 13.4 พันล้านบาทในในปี 2563 และ 16.7 พันล้านบาทในปี 2562

NM = ไม่มีนัยสำคัญ

ภาคผนวก

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มาถือปฏิบัติ

ธนาคารได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 มาใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่นี้ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ซึ่งมีนัยสำคัญหลัก 5 ด้านสำหรับธนาคาร

- การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับ: อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate) จะถูกนำมาคำนวณสำหรับสินเชื่อที่มีลักษณะ step rate
- การรับรู้รายได้ค่าธรรมเนียม: ค่าธรรมเนียม upfront fee ที่เกิดขึ้น ณ วันที่มีสินทรัพย์ทางการเงิน (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ) จะถูกตัดจำหน่ายตลอดอายุของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นและถูกบันทึกเป็นรายได้ดอกเบี้ย
- การรับรู้รายได้ของเงินลงทุน – การจัดประเภทของเงินลงทุนจะเปลี่ยนเป็นมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน (FVTPL) มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (FVTOCI) และราคาทุนตัดจำหน่าย (amortized cost)
- การจัดชั้นของสินเชื่อ – สินเชื่อจะถูกจัดเป็น 3 ชั้น: ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต และชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต
- การกันเงินสำรอง – ใช้นโยบายการประมาณการของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

โดยสามารถดูผลกระทบที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ในตารางที่ 1 การจัดประเภทของเงินลงทุนในตารางที่ 2 และการจัดชั้นของสินเชื่อและการกันเงินสำรองในหัวข้อด้านล่าง

ตารางที่ 1 ผลกระทบที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9

	พื้นที่ได้รับผลกระทบ	มาตรฐานเดิม	มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9	หัวข้อที่สำคัญ	ผลกระทบ
					ต่อกำไร ขาดทุน
รายได้	การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาตลอดอายุสัญญา	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ตลอดอายุตามที่คาดการณ์	- ผลกระทบกับสินเชื่อบริษัทแบบ step rate (เช่น สินเชื่อเคหะ) - ไม่มีผลกับสินเชื่อบริษัทแบบอัตราดอกเบี้ยเดียว (คงที่หรือลอยตัว) - บันทึกรายได้ดอกเบี้ยต่อเนื่องแม้จะเป็นสินเชื่อบริษัท (ไม่หยุดรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับ)	↑
	การรับรู้รายได้ค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ปล่อยสินเชื่อ	เมื่อมีการขาย	ตัดจำหน่ายตลอดอายุตามหลักการ EIR	- ค่าธรรมเนียมจะถูกตัดจำหน่ายสำหรับค่าธรรมเนียมการใช้สินเชื่อและค่าธรรมเนียมผูกพันวงเงินกู้ ณ วันที่ปล่อยสินเชื่อ - บันทึกรายได้ค่าธรรมเนียมตัดจำหน่ายในรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	↓
	การรับรู้กำไรจากการลงทุนในตราสารทุน (ถ้าจัดเป็นมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น)	รับรู้ในกำไรขาดทุนเมื่อมีการขาย	รับรู้ในกำไรเสมอเมื่อมีการขาย	- สำหรับการลงทุนในตราสารทุนหากจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กำไรจากการลงทุนจะถูกรับรู้ในกำไรเสมอไม่ใช้ในงบกำไรขาดทุน - ไม่เปลี่ยนแปลงสำหรับการลงทุนในตราสารหนี้ กำไรจากการลงทุนจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อขาย	↓
การตัดค่า	การจัดชั้นของสินเชื่อ	ชั้นปกติ (ผิดนัดชำระ 0-1 เดือน)	- ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	- เกณฑ์ของจำนวนวันเหมือนกับก่อนหน้า - การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	จากวันที่ปล่อยสินเชื่อ เช่น การเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ การปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ
		ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ผิดนัดชำระ 1-3 เดือน)	- ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	- เกณฑ์ที่เข้มงวดมากขึ้นในการประเมินเงื่อนไขการชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้	
		สินเชื่อต่อคุณภาพ (ผิดนัดชำระมากกว่า 3 เดือน)	- ชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการตัดค่าด้านเครดิต		
	สำรองทั่วไป	อนุญาตให้มี	ไม่อนุญาตให้มี		
	วิธีการคำนวณสำรอง	ชั้นปกติ (1%) ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (2%) สินเชื่อต่อคุณภาพ (100%) <small>(สุทธิจากมูลค่าหลักประกัน)</small> การตั้งสำรองเพิ่มเติมบนพื้นฐานของสินเชื่อที่มีสัญญาณบ่งชี้ว่าอาจเสื่อมคุณภาพลง	ชั้นที่ 1 (ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน) ชั้นที่ 2 (ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่ไม่มีการตัดค่าด้านเครดิต) ชั้นที่ 3 (ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่มีการตัดค่าด้านเครดิต)	- การตั้งสำรองมากขึ้น เช่น ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับชั้นที่ 2 - การตั้งสำรองใหม่สำหรับการงบแสดงฐานะการเงิน เช่น วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ วงเงินสินเชื่อที่ไม่ได้ใช้ และค่าประกันทางการเงิน - Management overlay อาจจะถูกกำหนดตามสมมติฐานที่ยังไม่ได้สะท้อนจากโมเดล	

ตารางที่ 2 การจัดประเภทของเงินลงทุน

ประเภท		การจัดประเภท		การวัดมูลค่า		รายการที่ไม่จัด	
		มาตรฐานเดิม	มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9	การคำนวณมูลค่าเงินลงทุนที่สะท้อนราคาตลาด	การตั้งสำรอง	ประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน	
เงินลงทุน	ตราสารทุน	เงินลงทุนทั่วไป	FVOCI	เงินปันผล	✓	-	✓
			FVTPL	เงินปันผล	✓	-	-
		เงินลงทุนเพื่อขาย	FVOCI	เงินปันผล	✓	-	✓
	ตราสารหนี้	เงินลงทุนถือจนครบกำหนด	FVOCI	รายได้ดอกเบี้ย	-	✓	-
			FVTPL	รายได้ดอกเบี้ย	✓	-	-
		เงินลงทุนเพื่อค้า	FVTPL	รายได้ดอกเบี้ย	✓	-	-

FVTPL = เงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน FVOCI = เงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และ AMC = เงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

การจัดชั้นของสินเชื่อและการกันเงินสำรอง

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 ได้นำเสนอโมเดลสำหรับการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL) ตามรูปแบบการคาดการณ์ไปในอนาคต และการจัดชั้นของสินเชื่อออกเป็น 3 ชั้นตามการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสินเชื่อตั้งแต่การรับรู้เริ่มแรกดังนี้

- ชั้นที่ 1 กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต: ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน

สินเชื่อที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก สินเชื่อถูกจัดประเภทอยู่ในชั้นที่ 1 เมื่อรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก (ยกเว้นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อกำหนด (POCI)) และมีการประมาณการของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน (12 months ECL)

- ชั้นที่ 2 กลุ่มที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต: ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่ไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต

สินเชื่อถูกจัดอยู่ในชั้นที่ 2 ถ้าสินเชื่อมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (SICR) นับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก สินเชื่อที่มีการผิดนัดชำระเกิน 30 วันขึ้นไป แต่ไม่มีการด้อยค่าด้านเครดิต จะถูกพิจารณาว่ามีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในชั้นนี้การประมาณการของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ สะท้อนผลขาดทุนตลอดอายุของสินทรัพย์ทางการเงิน (lifetime ECL)

- ชั้นที่ 3 กลุ่มที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต: ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต

สินเชื่อที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต หรือค้างชำระเกินกว่า 90 วันทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ต้องมีการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีมาตรการผ่อนปรนการจัดชั้นหนี้ตามประกาศวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

มาตรการช่วยเหลือของรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยระยะที่ 1

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกมาตรการให้ธนาคารสามารถจัดชั้นลูกหนี้ที่ไม่ได้เป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ (non-NPL) ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นลูกหนี้กลุ่มที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตหรือ stage 1 ได้ทันที ถ้าธนาคารเชื่อว่าลูกหนี้สามารถดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างหนี้

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นสินเชื่อโดยคุณภาพ (NPL) ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ธนาคารสามารถจัดชั้นให้เป็นลูกหนี้กลุ่มที่ไม่มี การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตหรือ stage 1 ได้ทันที หากลูกหนี้สามารถชำระหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างหนี้ 3 เดือนหรืองวดติดต่อกัน โดยธนาคารจะต้องมีการประเมินว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขใหม่ได้

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ ดังต่อไปนี้

สำหรับลูกค้าบุคคล

- 1) พักชำระหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลา 3-6 เดือน สำหรับสินเชื่อทุกประเภท (รวมทั้งสินเชื่อเคหะ สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย (small SME)) เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้เป็นสินเชื่อโดยคุณภาพ ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563 ที่ได้รับผลกระทบและต้องการความช่วยเหลือ
- 2) ปรับลดอัตราชำระคืนขั้นต่ำให้แก่ลูกหนี้บัตรเครดิตจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 5 ในปี 2563-2564 ร้อยละ 8 ในปี 2565 และกลับมาเป็นร้อยละ 10 ในปี 2566

สำหรับผู้ประกอบการ

มาตรการที่ 1: เลื่อนกำหนดชำระหนี้ สำหรับบริษัทที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นเวลา 6 เดือน เพื่อช่วยให้มีสภาพคล่อง

บริษัทที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 100 ล้านบาทกับธนาคารพาณิชย์จะได้รับการพักชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นเวลา 6 เดือนโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม ลูกหนี้สามารถเลือกที่จะไม่เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือได้ การพักชำระหนี้ไม่ถือเป็นการผิดนัดชำระหนี้และลูกหนี้จะไม่เสียประวัติด้านเครดิต ทั้งนี้ มาตรการนี้ได้ครบอายุแล้ว สำหรับลูกค้าจากโครงการช่วยเหลือที่ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจะถูกนำเสนอโปรแกรมช่วยเหลือของธนาคาร

มาตรการที่ 2: สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft loans) เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ลูกหนี้ที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 500 ล้านบาท ด้วยอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนพิเศษร้อยละ 2 ต่อปี โดยดอกเบี้ยในช่วง 6 เดือนแรกกระทรวงการคลังจะเป็นผู้รับผิดชอบ

โดย ธปท. จัดสรร soft loan อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี ให้แก่สถาบันการเงินวงเงินรวม 5 แสนล้านบาท เป็นเวลา 2 ปี เพื่อให้สถาบันการเงินนำไปให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ด้วยอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนพิเศษร้อยละ 2 ต่อปี

ลูกหนี้ที่มีสิทธิ์ได้รับมาตรการนี้จะต้อง

- 1) ดำเนินธุรกิจในประเทศ
- 2) ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET และ MAI)
- 3) มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินไม่เกิน 500 ล้านบาท และ
- 4) มีสถานะผ่อนชำระปกติ หรือค้างชำระไม่เกิน 90 วัน (ยังไม่เป็นสินเชื่อโดยคุณภาพ) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

โดยวงเงิน soft loans ที่จะสามารถขอกู้ได้สูงสุดจะไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดหนี้คงค้างของลูกหนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562

เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563 ธปท. ได้ประกาศขยายระยะเวลาให้สถาบันการเงินยื่นคำขอกู้ยืมเงิน (Soft loans) จาก ธปท. ตามพระราชกำหนดออกไปอีก 6 เดือน และขยายคุณสมบัติผู้ประกอบการที่ได้รับ Soft loans ให้ครอบคลุมถึงบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI

นอกจากนี้ ธปท. ได้ปรับลดค่าธรรมเนียมกองทุนฟื้นฟู (FIDF) จากร้อยละ 0.46 ของฐานเงินฝากเป็นร้อยละ 0.23 ต่อปีเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อช่วยธนาคารในการสนับสนุนเศรษฐกิจ ธปท. คาดว่าธนาคารจะส่งต่อผลประโยชน์ที่ได้จากการลดค่าธรรมเนียมนี้ให้กับผู้กู้ ทั้งนี้ ธนาคารได้ประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มาตรฐาน (MLR, MOR, MRR) ร้อยละ 0.40 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2563

สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft loans) ของรัฐบาล

เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2563 รัฐบาลไทยได้อนุมัติมาตรการเพื่อช่วยเหลือเจ้าของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากโควิด-19 หนึ่งในมาตรการที่สำคัญคือ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft loans) จำนวน 1.5 แสนล้านบาทที่จัดสรรโดยธนาคารออมสิน โดยธนาคารออมสินจะให้สินเชื่อ soft loans ให้แก่ธนาคารในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 เป็นเวลา 2 ปี และธนาคารสามารถปล่อยสินเชื่อให้กับเจ้าของธุรกิจที่ได้รับผลกระทบไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อลูกค้าหนึ่งราย ในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 2

มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยระยะที่ 2

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ระยะที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ปรับลดเพดานดอกเบี้ยเป็นการทั่วไปร้อยละ 2-4 ต่อปี

เพดานอัตราดอกเบี้ยสำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล (มีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2563) จะปรับลดลง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภท	เพดานเดิม (% ต่อปี)	เพดานใหม่ (% ต่อปี)
1. บัตรเครดิต	18	16
2. สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ		
• วงเงินหมุนเวียน (Revolving loan) เช่น บัตรกดเงินสด	28	25
• ผ่อนชำระเป็นงวด (Installment loan)	28	25
• จำนำทะเบียนรถ	28	24

2) เพิ่มวงเงินบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคลประเภทวงเงินหมุนเวียนหรือที่ผ่อนชำระเป็นงวด

สำหรับลูกหนี้ที่มีความจำเป็นต้องใช้วงเงินเพิ่มเติม และมีการชำระหนี้ที่ติมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท ขยายวงเงินจากเดิม 1.5 เท่า เป็น 2 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นการชั่วคราวถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 (มีผลตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2563)

3) มาตรการขั้นต่ำเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 2 (มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2563)
ขยายขอบเขตและระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้รายย่อยที่ไม่เป็น NPLs ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563 ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โดยธนาคารจะเสนอทางเลือกในการช่วยเหลือตามมาตรการช่วยเหลือขั้นต่ำแก่ลูกค้าที่ได้รับผลกระทบตามประเภทสินเชื่อ ดังนี้

ประเภท	มาตรการช่วยเหลือ
บัตรเครดิต	เปลี่ยนเป็นเงินกู้ระยะยาว 48 งวดหรือขยายระยะเวลาตามความสามารถของผู้กู้ในการชำระดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 12
สินเชื่อส่วนบุคคลประเภทวงเงินหมุนเวียน เช่น บัตรกดเงินสด	<ul style="list-style-type: none"> ลดการชำระหนี้ขั้นต่ำตามความสามารถในการชำระของผู้กู้หรือ เปลี่ยนเป็นเงินกู้ระยะยาว 48 งวดหรือขยายระยะเวลาตามความสามารถของผู้กู้ในการชำระดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 22
สินเชื่อส่วนบุคคลประเภทผ่อนชำระเป็นงวด และสินเชื่อจำนำทะเบียนรถ	ลดค่างวดอย่างน้อยร้อยละ 30 ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22
สินเชื่อรถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> พักชำระหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) เป็นเวลา 3 เดือน หรือ ลดค่างวดโดยการขยายระยะเวลา
สินเชื่อเคหะ	<ul style="list-style-type: none"> พักชำระหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) เป็นเวลา 3 เดือน หรือ พักชำระหนี้เงินต้นเป็นเวลา 3 เดือน และพิจารณาปรับลดอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสม หรือ ลดค่างวดโดยการขยายระยะเวลา

ผู้กู้สามารถเข้าร่วมมาตรการความช่วยเหลือได้โดยติดต่อธนาคารผ่านช่องทางเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน ศูนย์ลูกค้าสัมพันธ์ หรือการส่งข้อความ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ซึ่งตามประกาศของ ธปท. เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 ได้ขยายระยะเวลาของมาตรการข้างต้นออกไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2564

4) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ให้ธนาคารเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้เป็นหลัก เพื่อช่วยบรรเทาภาระทางการเงินให้กับลูกหนี้ ด้วยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เปลี่ยนสินเชื่อจากระยะสั้นเป็นสินเชื่อระยะยาว เลื่อนการชำระค่างวด และการลดดอกเบี้ย โดยให้ธนาคารทำงานร่วมกับผู้กู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจนกลายเป็น NPL และพิจารณาชะลอการยึดทรัพย์หรือการยึดหลักประกัน

โครงการดีอาร์บีส (DR BIZ)

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2563 ธปท. และสถาบันการเงินได้เปิดตัวโครงการ DR BIZ สำหรับลูกค้าธุรกิจวัตถุประสงค์ของโครงการนี้คือเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายรายให้ได้รับการบรรเทาภาระหนี้และมีกลไกในการจัดการหนี้กับสถาบันการเงินทุกแห่งในลักษณะบูรณาการ โดยจะดำเนินการผ่านแนวทางการแก้ไขหนี้ที่เจ้าหนี้ตกลงกันในรูปแบบมาตรฐานซึ่งจะทำให้การตัดสินใจปรับโครงสร้างหนี้รวดเร็วและเบ็ดเสร็จ

ลูกหนี้ที่มีสิทธิต้องเป็นลูกหนี้ธุรกิจที่มีหนี้กับสถาบันการเงินหลายแห่งโดยมีวงเงินรวมกันตั้งแต่ 50-500 ล้านบาท ลูกหนี้จะต้องไม่เป็น NPL หรือเป็น NPL กับสถาบันการเงินบางแห่งตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ลูกหนี้สามารถขอเข้าร่วมโครงการ DR BIZ ได้โดยติดต่อธนาคารของตนตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 เป็นต้นไป

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้รายย่อยโดยวิธีการรวมหนี้

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2563 ธปท. ได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยโดยให้ลูกหนี้ที่มีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสามารถรวมสินเชื่อรายย่อยที่ไม่มีหลักประกันประเภทอื่น (บัตรเครดิต สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน สินเชื่อรถยนต์) เพื่อใช้ประโยชน์จากหลักประกัน ลูกหนี้ที่มีสิทธิต้องมีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (ที่ไม่ใช่ NPL) และสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน (ทั้งที่ไม่ใช่ NPL และ NPL) ภายใต้ธนาคารเดียวกัน ด้วยการรวมหนี้ธนาคารจะลดอัตราที่เรียกเก็บจากสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันในอัตราไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกหนี้รายย่อยขั้นดี (MRR)

ลูกหนี้สามารถขอเข้าร่วมมาตรการรวมหนี้นี้ได้โดยติดต่อธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ทั้งนี้ จำนวนลูกหนี้และยอดสินเชื่อที่เข้าร่วมในโครงการนี้ของธนาคารไม่มีนัยสำคัญ (น้อยกว่าร้อยละ 0.1 ของสินเชื่อทั้งหมด)

มาตรการรองรับลูกหนี้ SME ที่ได้รับการพักชำระหนี้ตามพระราชกำหนดฯ

ธปท.ออกมาตรการเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563 เพื่อเป็นแนวนโยบายสำหรับช่วยเหลือลูกหนี้ SME ที่ได้รับการพักชำระหนี้ตามพระราชกำหนดฯ ที่จะครบกำหนดในวันที่ 22 ตุลาคมนี้ โดยให้สถาบันการเงินให้ความช่วยเหลือเชิงรุกและตรงจุดที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกหนี้แต่ละราย แทนการช่วยเหลือลูกหนี้เป็นการทั่วไป ดังนี้

1. ลูกหนี้ที่มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้และธุรกิจกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ ให้กลับมาชำระหนี้ได้ตามปกติหลังหมดมาตรการ
2. ลูกหนี้ที่กลับมาดำเนินธุรกิจแต่ยังไม่ฟื้นตัว ให้ธนาคารดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามความสามารถในการชำระหนี้ โดยให้สถาบันการเงินสามารถคงการจัดชั้นลูกหนี้ก่อนเข้าร่วมมาตรการนี้ได้ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563
3. ลูกหนี้ที่ยังไม่สามารถกลับมาชำระหนี้ได้ ให้ธนาคารพิจารณาขยายเวลาชะลอการชำระหนี้เป็นรายการได้อีกไม่เกิน 6 เดือน นับจากสิ้นปี 2563
4. ลูกหนี้ที่ขาดการติดต่อกับสถาบันการเงิน ให้ลูกหนี้ติดต่อสถาบันการเงินเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการป้องกันไม่ให้เป็น NPL

เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2563 ธปท. ได้ปรับเปลี่ยนเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติในการให้สินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ (Soft loans) เพื่อให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564:

1. ปรับนิยามคำว่ากลุ่มธุรกิจที่เป็นหนึ่งในเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อโดยแยกพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคคลธรรมดาออกจากนิติบุคคล

- สำหรับบุคคลธรรมดาเปลี่ยนจากการพิจารณาบุคคลที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงจนเปรียบเสมือนเป็นการให้สินเชื่อแก่บุคคลเดียวกัน เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เช่น คู่สมรสตามกฎหมาย
 - สำหรับนิติบุคคลเปลี่ยนจากการพิจารณาบริษัทที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เป็นบริษัทร่วมที่ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 50
2. ลูกค้านำสามารถขอกู้ซอฟต์แวร์ได้ไม่เกิน 2 ครั้ง (จากเดิมที่กำหนดให้ยื่นขอได้เพียงครั้งเดียว) โดยที่ซอฟต์แวร์ต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 20 ของยอดหนี้คงค้าง ณ สิ้นปี 2562

ธนาคารจะต้องยื่นคำขอสินเชื่อสำหรับซอฟต์แวร์เพื่อขออนุมัติจาก ธปท. ก่อนวันที่ 18 เมษายน 2564

ธปท. ออกหลักเกณฑ์เรื่องการชำระหนี้

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563 ธปท. ได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการชำระหนี้ เพื่อลดการเกิดหนี้ด้อยคุณภาพ และช่วยบรรเทาภาระหนี้ให้กับลูกค้า โดยมีหลักเกณฑ์ครอบคลุม 3 เรื่อง

1. การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้บนฐานของ “เงินต้นที่ผิดนัดจริง” เท่านั้น
2. การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่ “อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาบวกไม่เกินร้อยละ 3”
3. การกำหนดลำดับการตัดชำระหนี้โดยให้ “ตัดค่างวดที่ค้างชำระนานที่สุดเป็นลำดับแรก”

ธปท. ขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือสำหรับลูกหนี้รายย่อยและให้สถาบันการเงินเร่งดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 ธปท. ได้ประกาศมาตรการช่วยเหลือเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ในประเทศไทย ดังนี้

1. ขยายการขอรับความช่วยเหลือสำหรับลูกหนี้รายย่อยจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2564 (จากเดิมที่ครบอายุ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563) โดยสามารถยื่นด้วยตนเอง หรือให้นายจ้างหรือเจ้าของกิจการสามารถยื่นสมัคร เพื่อเพิ่มความสะดวกในการรับความช่วยเหลือ
2. ให้สถาบันการเงินให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนแก่ลูกค้าทุกกลุ่ม ตามแนวทางดังนี้
 - ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เช่น ลดค่างวด ขยายระยะเวลาการชำระคืน ทบทวนวงเงินกู้ เปลี่ยนประเภทหนี้จากสินเชื่อระยะสั้นเป็นสินเชื่อระยะยาว พักชำระเงินต้น/ดอกเบี้ย ลดอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น
 - ให้เงินทุนหมุนเวียนและสภาพคล่องเพิ่มเติม
 - พิจารณาชะลอการชำระหนี้สำหรับสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีวงเงินสินเชื่อต่ำกว่า 100 ล้านบาท ภายใต้ พ.ร.ก. ซอฟต์แวร์
 - ผ่อนปรนเงื่อนไขอื่นตามความเหมาะสม

อันดับความน่าเชื่อถือ

อันดับความน่าเชื่อถือของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

31 ธันวาคม 2563

Moody's Investors Service

แนวโน้ม	มีเสถียรภาพ
เงินฝาก	Baa1/P-2
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน MTN	(P) Baa1
หุ้นกู้ระยะสั้น	(P) P-2

S&P Global Ratings

Counterparty Credit Rating	BBB+/A-2
แนวโน้ม	เป็นลบ
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน (ระยะยาว)	BBB+
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน (ระยะสั้น)	A-2

Fitch Ratings

สกุลเงินต่างประเทศ

ตราสารหนี้ระยะยาว (Long Term Issuer Default Rating)	BBB
ตราสารหนี้ระยะสั้น (Short Term Issuer Default Rating)	F3
แนวโน้ม	มีเสถียรภาพ
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน	BBB
อันดับเครดิตความแข็งแกร่งทางการเงิน (Viability)	bbb

อันดับเครดิตภายในประเทศ

ตราสารหนี้ระยะยาว	AA+(tha)
ตราสารหนี้ระยะสั้น	F1+(tha)
แนวโน้ม	มีเสถียรภาพ
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	AA(thai)

4. ธนาคารไทยพาณิชย์กับความยั่งยืน

ความผันผวนทางเศรษฐกิจและการเงิน สงครามการค้า สถานการณ์ความขัดแย้ง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การปรับเปลี่ยนกฎระเบียบ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนปัญหาสังคมไม่ว่าจะเป็น สถานการณ์โรคระบาด ภาวะความยากจน หรือการเข้าถึงปัจจัยหรือทรัพยากรพื้นฐาน ล้วนส่งผลต่อการพัฒนาประเทศและการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

ธนาคารตระหนักถึงความท้าทายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นทั้งความเสี่ยงและโอกาสทางธุรกิจ จึงได้ทบทวนและพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานให้สอดคล้องไปกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างสม่ำเสมอ บนพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงรอบด้าน การปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นธรรมตามหลักสิทธิมนุษยชน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อห่วงโซ่คุณค่าของธนาคารอีกด้วย

เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการของธนาคารสอดคล้องไปกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสามารถดำเนินการต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี 2563 ธนาคารจึงได้กำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลความยั่งยืน ครอบคลุมตั้งแต่ระดับคณะกรรมการธนาคาร คณะกรรมการบริหาร และคณะผู้บริหารระดับสูง พร้อมนโยบายและกรอบยุทธศาสตร์ 3 เสาหลัก ‘การเงินที่ยั่งยืน สังคมแห่งคุณค่า และสิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคต’ ภายใต้พันธกิจ ‘การดำรงอยู่ของเราเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนของทุกคน (Our Presence Contributes to the Better Future for All)’ เพื่อเป็นทิศทางความยั่งยืนสำหรับก้าวต่อไปของธนาคารที่มุ่งสร้างการเติบโตอย่างทั่วถึง (Inclusive Growth) และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations Sustainable Development Goals: SDGs) สู่การเป็นธนาคารที่น่าชื่นชมที่สุด

5. รางวัลแห่งความสำเร็จ (รางวัลที่ธนาคารได้รับในปี 2563)

รางวัลธนาคารยอดเยี่ยมแห่งปี

- Euromoney (U.K.) (ครั้งที่ 12)
- The Asset (H.K.) (ครั้งที่ 12)
- FinanceAsia (H.K.) (ครั้งที่ 10)
- Asiamoney (H.K.) (ครั้งที่ 6)
- Alpha SEA (H.K.) (ครั้งที่ 3)

ดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์

ธนาคารได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) ในกลุ่มดัชนีโลก (World Index) และดัชนีตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets Index) ประจำปี 2563 อีกทั้งได้รับการจัดอันดับให้เป็น 1 ใน 10 ธนาคารที่มีผลการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวปฏิบัติด้านความยั่งยืนระดับโลกสูงสุด (Top 10 Sustainability Leaders) หมวดธุรกิจธนาคาร ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 จากธนาคารทั่วโลกที่เข้ารับการประเมินจำนวนทั้งสิ้น 253 แห่ง

รางวัล Thailand Corporate Excellence Awards 2020 (ในระดับดีเด่น) จากสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

- ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล
- ด้านการบริหารทางการเงิน
- ด้านนวัตกรรมและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่
- ด้านสินค้าและการบริการ
- ด้านการตลาด

รางวัลด้านธุรกิจ

กลุ่มลูกค้าขนาดใหญ่

จาก The Asset (H.K.)

- Best in Treasury and Working Capital-LLCs (ปีที่ 2)
- Best Service Provider Trade Finance (ปีที่ 3)
- Best Sell-Side Firm in Thailand
- Best Power Deal of the Year
- Best Power M&A Deal of the Year
- Best Retail Bond Thailand
- Best Local Currency Green Bond- Regional
- Best Corporate and Institutional Advisor - Thailand

จาก Asiamoney (H.K.)

- Best Local Bank in the Region for BRI in Southeast Asia (ปีที่ 4 ติดต่อกัน)
- Best Cash Management Poll – Market Leader in Thailand
- Best Cash Management Poll – Market Leader in Thailand (Asian Banks)
- Best Cash Management Poll – Best Services in Thailand (Asian Banks)

จาก Corporate Treasure (H.K.)

- Best Cash Management House
- Best Trade and Supply Chain House (ปีที่ 2 ติดต่อกัน)
- Best FX House
- Best Transaction Bank

จาก Alpha SEA (H.K.)

- Best Cash Management Bank in Thailand
- Best Foreign Exchange for Corporate & Financial Institutes
- Best Foreign Exchange for Structured Hedging Solutions and Proprietary Trading Ideas
- Best Local Currency Bond Deal of the Year, Thailand
- Best Bond Deal for Retail Investors in Southeast Asia
- Best IPO for Retail Investors - Thailand
- Best ESG Green Financing in Southeast Asia – Thailand
- Best ESG Green Financing in Southeast Asia – Vietnam

จาก Global Finance (U.S.)

- Best Equity Bank in Asia – Pacific (ปีที่ 2 ติดต่อกัน)
- Best Investment Bank in Thailand

จาก Asian Banking and Finance (S.G.)

- Corporate & Investment Bank of the Year (ปีที่ 3 ติดต่อกัน)
- Green Deal of the Year

กลุ่มลูกค้าธุรกิจ

- Best SME Bank in Thailand จาก Alpha SEA (H.K.)
- ธนาคารเพื่อกิจการเอสเอ็มอี จากนิตยสารแบรนต์เอย

กลุ่มลูกค้าบุคคล

- Best Private Bank in Thailand จาก Global Finance (U.S.) (ปีที่ 4 ติดต่อกัน)
- Best for Investment Research in Thailand จาก Asiamoney (H.K.)
- Best Private Bank - Highly commended จาก The Asset (H.K.)
- Highly Commended Achievement- Outstanding Private Bank-Southeast Asia จาก Private Banker International (U.K.)

- Best for Private Banking Services Overall จาก Euromoney (U.K.)
- Best for Private Banking NetWorth: Mega High Net Worth Clients (US\$250m+ จาก Euromoney (U.K.)
- Best for Private Banking Services: ESG/Impact Investing จาก Euromoney (U.K.)
- Best for Private Banking Services: Investment Management จาก Euromoney (U.K.)
- Best for Private Banking Services: Philanthropic Advice จาก Euromoney (U.K.)
- Best for Private Banking Technology: Innovative or Emerging Technology Adoption จาก Euromoney (U.K.)
- Best Domestic Retail Bank of the Year จาก Asian Banking & Finance (S.G.)
- Best Debit Card Initiative of the Year จาก Asian Banking & Finance (S.G.)
- Best Service Innovation of the Year จาก Asian Banking & Finance (S.G.)
- Best Debit Card of the Year จาก The Digital Banker (U.K.)
- Best Financial Inclusion Initiative จาก The Digital Banker (U.K.)
- Best Payments Innovation จาก The Digital Banker (U.K.)
- Best Private Bank – Thailand จาก The Digital Banker (U.K.)

บริษัทในเครือ

- Best Asset Manager (Money Market & Balance Funds) จาก Alpha SEA (H.K.)
- Best Asset Manager (Fixed Income Funds) จาก Alpha SEA (H.K.)
- Top 50 of Global Corporate Venturing 2021 Emerging Leaders จาก Global Corporate Venturing